НОТАРІАТ УКРАЇНИ

№2 (41)
2021

Разом до єдиної мети!

В ОДНОМУ НАПРЯМКУ

Лише постійні тренування забезпечують довготривалий результат, вважав відомий майстер бойових мистецтв Брюс Лі. Українські нотаріуси щодня живуть за цим принципом, адже нотаріальна практика якраз і передбачає постійні «тренування» із законодавством, вчиненням дій, реєстрацією тощо. Тому нотаріуси, які завжди готові до нових змін, зараз доброчесно й відповідально працюють в умовах ринку землі, відкритого із 1 липня.

Літо-2021 ознаменувалося ще однією важливою подією — відбувся черговий З'їзд нотаріусів України. Спільнота вкотре продемонструвала єдність у розумінні, як повинен розвиватися нотаріат.

Нещодавно організатори Ukrainian Notary Games 2021 розповіли цікавий факт: перед проведенням Олімпійських ігор у Токіо незмінне гасло олімпіади «Citius, altius, fortius» було вперше в історії змінено на «Citius, altius, fortius — communis», тобто «Швидше, вище, сильніше — разом». Це зроблено, аби підкреслити важливість солідарності, колективних зусиль.

Серед нотаріальної спільноти України часто говориться про значення єдності, спільних злагоджених дій, командної роботи. А ще — про любов до професії.

Всім відома думка про те, що для підтримання любові важливо дивитися разом в одному напрямку.

Нотаріуси України мають єдине бачення майбутнього своєї авторитетної, інтелігентної та етичної професії.

З любов'ю до нотаріату –
Юлія Шешуряк,
головний редактор

Хочете стати автором журналу?
Чекаємо ваших пропозицій за тел. (093) 845 07 85, press@npu.ua

4 НОТАРІАТ У ФОКУСІ

ДЕНЬ НОТАРІАТУ:
17 червня 2021 року відбувся черговий З'їзд нотаріусів України

14 АКТУАЛЬНА ТЕМА

РИНОК ЗЕМЛІ ВІДКРИТО, НОТАРІАТ – У ЦЕНТРІ ПОДІЙ

28 СПОРТ

ВОЛОДИМИР ЛЕВЧУК: «У нотаріальній спільноті – тренд на захоплення спортом»

34 НОТАРІАЛЬНА ПРАКТИКА

АЛЬОНА СТЕЛЬНИКОВИЧ: «Єдина нотаріальна практика захищає права громадянина, нотаріуса та держави»

18 МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Актуально про МСЛН

30 АНАЛІТИКА

НОТАРІАЛЬНА ТАЄМНИЦЯ VS ЗАПИТ АМКУ: НА ЧИЄМУ БОЦІ ЗАКОН?

36 LIFE STORY

ВСЕСВІТ УСМІХАЄТЬСЯ ЩОДНЯ
Про любов до життя та «собаку-нотаря»

24 ПОДІЇ

ЄДИНА КОМАНДА

ДЕНЬ НОТАРІАТУ:
17 червня 2021 року відбувся черговий З'їзд нотаріусів України

День проведення чергового З'їзду нотаріусів України став справжнім святом для нотаріату, надзвичайно очікуваною подією, яка кілька разів переносилася у зв'язку із антиковідними карантинними обмеженнями.

Делегатами З'їзду традиційно стали нотаріуси, обрані загальними зборами нотаріусів відділень Нотаріальної палати України в областях та місті Києві за встановленою квотою, а також президент НПУ, віце-президент НПУ, члени Ради НПУ, голови комісій НПУ — ревізійної та з питань професійної етики.

На захід завітали поважні гості — Міністр юстиції України Денис Малюська, заступник Міністра юстиції з питань державної реєстрації Ольга Оніщук, директор Департаменту нотаріату та державної реєстрації Мін'юсту Дмитро Кирилюк, народний депутат України Ігор Фріс.

У Президії З'їзду на чолі з віце-президентом НПУ Оленою Кирилюк працювали голова відділення НПУ в Сумській області Лариса Ворошина (секретар), голова відділення НПУ в Дніпропетровській області Олена Бунякіна, голова відділення НПУ в Полтавській області Людмила Гура, президент НПУ Володимир Марченко.

Мандатну комісію очолювала приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу Вікторія Бабенко, лічильну — приватний нотаріус Бориспільського районного нотаріального округу Київської області Сергій Дідок.

З'їздом заслухано та затверджено звіти президента НПУ, Ревізійної комісії НПУ, Комісії НПУ з питань професійної етики нотаріусів.

Нотаріуси підбили підсумки спільної роботи за останні роки, визначили подальші напрямки розвитку НПУ та нотаріату.

Президента НПУ цього разу обирали із двох кандидатів — у очільники самоврядування балотувалися діючий президент Володимир Марченко та приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу Андрій Юр-Капінос.

В результаті таємного голосування президентом Нотаріальної палати України обрано Володимира Марченка (256 голосів делегатів, тоді як іншому кандидату віддали свій голос 46 делегатів).

Першим віце-президентом НПУ обрано Олену Кирилюк.

Віце-президентом НПУ обрано Інну Бернацьку.

Строк повноважень керівних органів НПУ — 2 роки.

Нотаріат України — на порозі грандіозних змін, адже розгляду в парламенті очікує проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення регулювання нотаріальної діяльності» (№ 5644), розроблений за активної участі НПУ, яким передбачено перехід до саморегулювання, Е-нотаріату, єдиного нотаріату.

...Існує притча про людей, які носили важке каміння. У одного із них запитали: «Що ти робиш?». Він витер піт з чола і відповів: «Горбачусь!». Підійшли до другого і запитали: «А ти що робиш?» Він діловито сказав: «Гроші заробляю». Запитали у третього: «А що робиш ти?». Він радісно відповів: «Будую храм!».

Кожен нотаріус України має ставитися до своєї роботи саме так, як цей третій чоловік. Нотаріуси — будівничі майбутнього!

Продовжуємо працювати єдиною командою — із натхненням та любов'ю до нотаріату!

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗ
НОТАРІУСІВ УК
АРІАЛЬНА
ТА УКРАЇНИ

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ
УКРАЇНИ

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ УКРА

НОТАРІАЛЬНА
ПАЛАТА УКРАЇНИ
ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ
УКРАЇНИ
NPU.UA

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ УКРАЇНИ

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ УКРАЇНИ

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ УКР

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ УКРАЇНИ

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ УКРАЇНИ

НОТАРІАЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ
ЗВІТ ПРЕЗИДЕНТА НОТАРІАЛЬНОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ
КВІТЕНЬ 2018 – ЧЕРВЕНЬ 2021

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ УКРАЇНИ

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ УКРАЇНИ

НОТАРІУСІВ УКРАЇНИ

ЧЕРГОВИЙ З'ЇЗД
НОТАРІУСІВ УКР

Підвищення професійного рівня нотаріусів
EDU.NPU.UA
портал для дистанційного підвищення професійного рівня нотаріусів
За 7 місяців роботи порталу видано більше 20 000 сертифікатів

Так
269 (99%)
Ні
2 (1%)
Утримався
0 (0%)

INTERVOTE

Фото: Павло Паригін

РИНОК ЗЕМЛІ ВІДКРИТО, НОТАРІАТ — У ЦЕНТРІ ПОДІЙ

Нотаріат вкотре опинився у центрі важливих реформ, які відбуваються в нашій державі. 1 липня 2021 року відкрився ринок сільськогосподарської землі – набула чинності низка законодавчих змін, зокрема Закон № 552-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення». Відповідно, нотаріуси посвідчують угоди купівлі-продажу. Але не тільки. Нотаріат отримав від держави непрості «бонуси». Як завжди, Нотаріальна палата України зробила та продовжує робити усе максимально можливе для методичної допомоги нотаріусам, а отже і громадянам та бізнесу, і державі загалом, задля забезпечення юридичної чистоти та безспірності нотаріальних дій.

ДОСТУП ДО РЕЄСТРІВ

Змінами до статті 55 Закону «Про нотаріат» передбачається, що при посвідченні угоди про відчуження земельної ділянки с/г призначення нотаріус перевіряє дотримання встановлених Земельним кодексом України вимог до набувачів права власності, зокрема обмежень щодо загальної площі земельних ділянок, які вправі набувати у власність одна особа. Така перевірка здійснюється, зокрема, із використанням відомостей Державного земельного кадастру.

Таким чином, здійснення повноцінної перевірки дотримання вимог до набувача неможливе без належного доступу нотаріусів до ДЗК. Саме тому Нотаріальна палата України звернулася до Голови Держгеокадастру, а також в.о. гендиректора ДП «Центр ДЗК», детально пояснивши ситуацію та наголошуючи, що підключення нотаріусів до ДЗК має відбуватись безкоштовно та без встановлення плати за програмне забезпечення робочого місця, за максимально простим, швидким та зрозумілим алгоритмом, оскільки держава покладає на нотаріусів надважливі обов'язки.

Домовленостей було успішно досягнуто — нотаріуси отримали можливість безкоштовно, у спрощеному порядку підключитися до ДЗК. Користування інформацією також здійснюється безкоштовно.

Окрім того, певні питання виникли в роботі нотаріусів з ДРРП. Один із етапів перевірки набувача — визначення загальної площі с/г земельних ділянок у його власності. Встановлено обов'язок

нотаріуса проводити у ДРРП пошук зареєстрованих прав власності на с/г земельні ділянки набувача (власника); особи, з якою набувач (власник) перебуває (перебував) у шлюбі; юридичної особи приватного права, учасником (членом, акціонером) або кінцевим бенефіціарним власником якої є набувач (власник).

Незалежно від обсягу отриманої інформації, адміністративний збір справляється за одну надану послугу у сфері держреєстрації прав.

В той же час, пунктом 9 Порядку доступу до ДРРП встановлено, що у разі обрання особою варіанта отримання інформації з ДРРП в цілому щодо суб'єкта речового права/обтяження адміністративний збір справляється в установленому законом розмірі з розрахунку за кожні 25 сторінок інформації. Це суперечить частині сьомій статті 34 Закону «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

За такої ситуації вартість виконання однієї перевірки (інформаційної довідки) з ДРРП у порядку пошуку речових прав та обтяжень за суб'єктом (наприклад, с/г підприємством, банком, місцевій раді) може сягати кількох тисяч гривень, що призведе до здорожчання нотаріального посвідчення правочину та, відповідно, негативної реакції з боку фізичних та юридичних осіб.

> ***Держава та суспільство довіряють нотаріату при запровадженні важливих реформ***

З метою належної реалізації земельної реформи та захисту прав громадян НПУ звернулася до Міністерства юстиції України з проханням ініціювати внесення змін до Порядку доступу до ДРРП, а саме: виключити абзац другий пункту 9, або викласти його в редакції, яка б не поширювалась на отримання інформації нотаріусами (під час вчинення нотаріальних дій з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва).

Варто згадати і про запуск Фондом державного майна України Єдиної бази даних звітів про оцінку з модулем електронного визначення оціночної вартості, сервісом послуги електронного визначення оціночної вартості та автоматичного формування електронних довідок про оціночну вартість об'єкта нерухомості.

Відповідно до пунктів 172.3. та 172.4. статті 172 Податкового кодексу України, під час проведення операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомості між фізичними особами нотаріус посвідчує відповідний договір за наявності електронної довідки про оціночну вартість такого об'єкта нерухомості або звіту про оцінку, зареєстрованого відповідно до пункту 172.3 ст. 172 ПКУ, та документа про сплату податку до бюджету стороною (сторонами) договору, і вносить до Єдиної бази інформацію про ціну договору купівлі-продажу.

Під час посвідчення правочинів з продажу (обміну) об'єктів нерухомості нотаріус перевіряє: зміст електронної довідки про оціночну вартість об'єкта нерухомості на достовірність даних про об'єкт нерухомості, унікальний реєстраційний номер та дату формування цієї довідки (довідка про оціночну вартість об'єкта нерухомості за результатами електронного визначення оціночної вартості є чинною впродовж 30 календарних днів з дня її формування Єдиною базою) або дату реєстрації звіту про оцінку в Єдиній базі та наявність присвоєного йому унікального реєстраційного номера, а також звіряє інформацію про суб'єкта оціночної діяльності (оцінювача) та ринкову вартість об'єкта нерухомості, які містяться у звіті про оцінку, з даними Єдиної бази.

На сайті spfu.gov.ua розміщено Інструкцію щодо порядку реєстрації Кабінету користувача Єдиної бази даних звітів про оцінку та Відеоінструкцію щодо формування витягу.

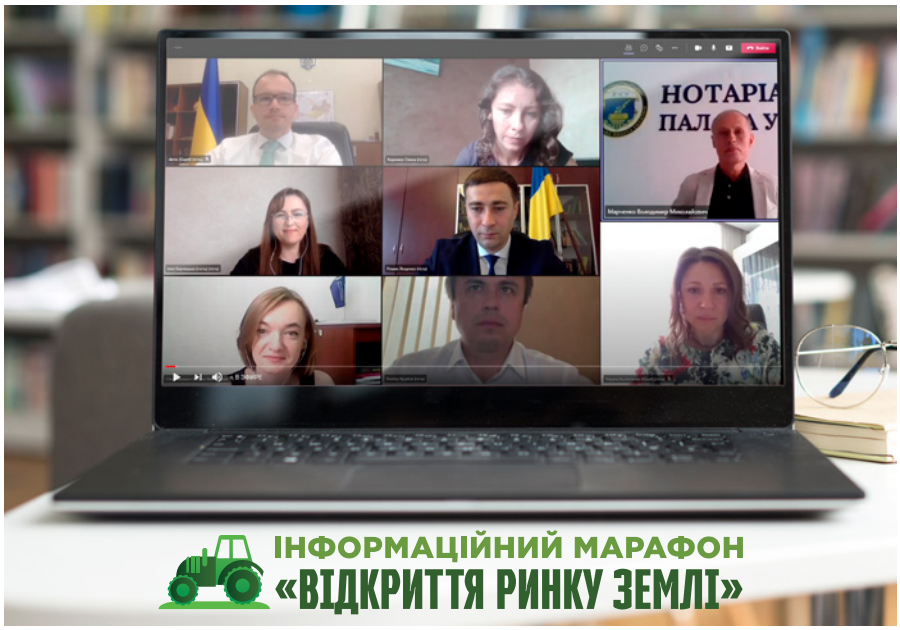

ІНФОРМАЦІЙНИЙ МАРАФОН

1 липня, у день відкриття ринку землі, Нотаріальна палата України провела для нотаріусів всеукраїнський інформаційний марафон «Відкриття ринку землі: організаційні питання роботи нотаріату», в якому взяли участь представники НПУ, Мінагрополітики, Мін'юсту, Держгеокадастру, ФДМУ.

«Нотаріат є серцем, першоосновою земельної реформи, — зазначив у вступному слові Міністр агрополітики Роман Лещенко. — Від нотаріусів залежить і рівень первинних консультацій, і супровід угод, і правозастосовча практика». Міністр акцентував на тому, що 1 липня — лише початок довгого шляху реалізації реформи, та запевнив, що Мінагрополітики надаватиме максимальну підтримку нотаріусам, зокрема активно співпрацюватиме з НПУ, узгоджуючи проблемні питання.

«Ми всі є членами однієї команди, працюємо разом, без поспіху, рухаємося природньо та органічно, допрацьовуємо нормативну та програмно-технічну складову», — підкреслив Роман Лещенко та подякував за підготовку відкриття ринку землі Нотаріальній палаті України й Міністерству юстиції.

В свою чергу, Міністр юстиції України Денис Малюська відзначив, що великий масив роботи вже зроблено спільними зусиллями, але й багато питань залишилося на перспективу. Як повідомив Міністр, у ніч на 1 липня було оновлено ДРРП — у реєстрі з'явилися нові функції згідно із вимогами нового законодавства, тому Мін'юст очікує на зворотний зв'язок від нотаріальної спільноти.

«Нотаріат постійно виправдовує довіру держави у запровадженні різноманітних реформ, — зазначив під час свого виступу президент НПУ Володимир Марченко. — Земля сільськогосподарського призначення це багатство України, а тому щодо процедур укладення та нотаріального посвідчення правочинів з такими об'єктами потрібна особлива увага та максимальна професійність».

Президент НПУ наголосив, що нотаріальна спільнота закликає всіх учасників ринку землі виважено й послідовно дотримуватися режиму запуску ринку, особливо прислухатися до позиції нотаріату, яка завжди базується та професійності та законності.

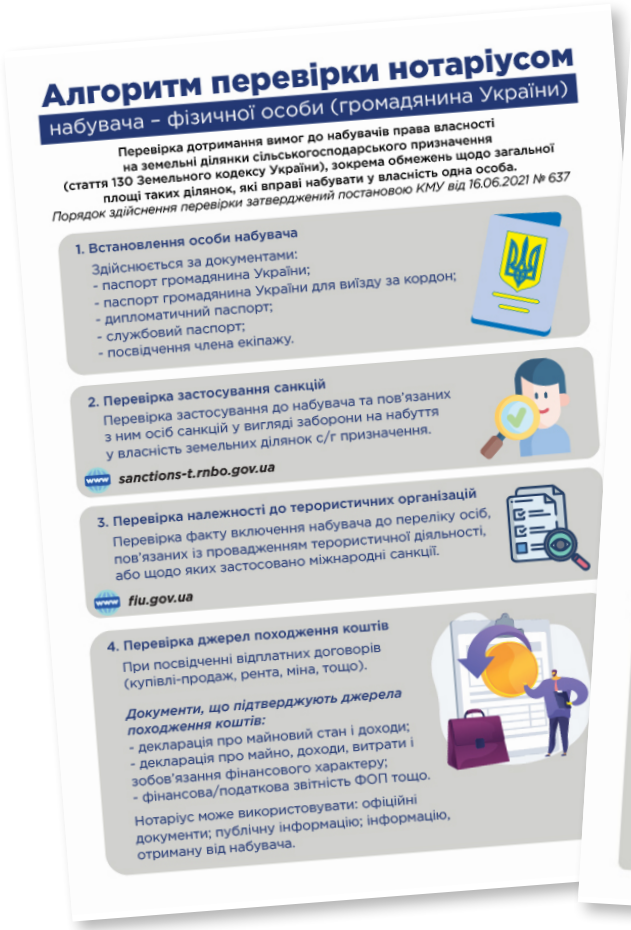

Директор Департаменту нотаріату та державної реєстрації Мін'юсту Дмитро Кирилюк висловив сподівання, що завдяки земельній реформі відбудеться розквіт нотаріату в сільській місцевості, та закликав нотаріусів до виваженої роботи без поспіху.

«Команда НПУ виконує надзвичайну роботу, щоб ринок землі відкрився нормально, — відзначив Дмитро Кирилюк. — Нотаріат зараз — ядро переоформлення прав на земельні ділянки, тому нотаріальній спільноті важливо продемонструвати єдність підходів».

Про особливості оцінки землі та користування базою ФДМУ розповіла Перший віце-президент НПУ Олена Кирилюк. У доповіді йшлося про формування довідок, присвоєння унікального реєстраційного номера, можливості проведення перевірки напередодні правочину, рецензування звітів про оцінку, обов'язкове проведення грошової оцінки земельних ділянок тощо.

> ***Нотаріальна спільнота закликає всіх учасників ринку землі діяти виважено й послідовно***

Катерина Малишева, заступник директора Департаменту оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності ФДМУ, повідомила показники роботи бази та зазначила, що «Фонд покладає величезні сподівання на нотаріусів, адже і від кожного показника, який нотаріус перевіряє, залежить коректна робота модуля і визначення оціночної вартості».

Начальник управління адміністрування Держземкадастру Павло Шевченко розповів учасникам марафону про спрощений безкоштовний доступ нотаріусів до ДЗК.

Особливості правового регулювання відкриття ринку земель с/г призначення висвітлили віце-президент НПУ, голова Комісії НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності Інна Бернацька та керівник Відділу методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ Альона Стельникович.

Про зміни у сфері державної реєстрації речових прав, нові види обтяжень земельних ділянок, оновлення, отримання інформації розповіла Тетяна Кучеренко, заступник голови Комісії НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності.

У продовження марафону 13 липня НПУ організувала безкоштовний онлайн-захід з підвищення професійного рівня нотаріусів на тему «Актуально про фермерські господарства». Віталій Желінський, експерт у сфері державної реєстрації, кандидат юридичних наук, розповів про особливості нового законодавства та відповів на питання нотаріусів.

А 15 липня під час заходу на тему «Практичні аспекти підключення нотаріусів до Національної кадастрової системи» алгоритмами та корисними порадами поділився Олександр Сперчун, заступник голови Комісії НПУ з питань запобігання та протидії кіберзлочинності, приватний нотаріус. Окрім того, про технічні особливості підключення розповів Олександр Гладик, начальник служби захисту інформації та інформаційної безпеки ДП «Центр ДЗК».

Відеозаписи усіх заходів можна переглянути на порталі edu.npu.ua.

МЕТОДИЧНА ПІДТРИМКА

НПУ підготувала для нотаріусів Інформаційний лист щодо посвідчення правочинів із земельними ділянками з 1 липня 2021 року, а також алгоритми перевірки дотримання вимог до набувачів права власності на земельні ділянки с/г призначення та обмежень щодо загальної площі таких ділянок, які вправі набувати у власність одна особа:

— Алгоритм перевірки набувача — фізичної особи (громадянина України);

— Підстави відмови у вчиненні нотаріальної дії фізособі;

— Алгоритм перевірки набувача — юридичної особи (створеної за законодавством України);

— Підстави відмови у вчиненні нотаріальної дії юрособі.

Окрім того, підготовлено Інформаційний лист «Щодо оцінки майна після введення в експлуатацію Єдиної бази даних звітів про оцінку з модулем електронного визначення оціночної вартості» та Правовий аналіз змін до законодавства, які набрали чинності 02 липня 2021 року у зв'язку з прийняттям Постанови Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 663 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Матеріали підготовлено Відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ спільно із Комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності та розміщено на «Нотаріальній платформі» у розділі «Єдина нотаріальна практика» — «Інформаційні листи НПУ».

Актуально про МСЛН

Про актуальні тенденції міжнародного нотаріату та співпрацю НПУ з МСЛН розповіли **Олександр Бєднов**, голова Комісії НПУ з міжнародного співробітництва, член Генеральної Ради МСЛН, постійний представник НПУ на міжнародних заходах, приватний нотаріус Мелітопольського міського нотаріального округу Запорізької області, та **Валентина Коняєва**, провідний експерт з міжнародного співробітництва НПУ.

— Вже майже 8 років Нотаріальна палата України є повноправним членом Міжнародного союзу нотаріату (МСЛН). Як Ви оцінюєте прогрес нотаріату України за ці роки в напрямку розвитку «латинської моделі»?

Олександр Бєднов (далі — О.Б.): — Так, вже 8-й рік український нотаріат є повноправним членом МСЛН. Ми маємо позитивну динаміку розвитку «латинської моделі» нотаріату. Вступ до МСЛН — це безпрецедентна можливість спілкуватися з кращими представниками міжнародного нотаріату на багатьох майданчиках, вивчати і запозичувати кращій досвід, а також отримувати підтримку наших внутрішніх ініціатив на міжнародному рівні.

Валентина Коняєва (далі — В.К.): — Хочу зазначити, що ця «модель» не є чимось незмінним, застиглим. Вона доповнюється і розвивається відповідно до зростаючих потреб та вимог суспільства Кожного року нотаріуси із країн системи континентального права стикаються з новими викликами, на які змушені реагувати, а відтак вносити нові елементи задля належного функціонування латинської нотаріальної системи.

— Єдиний нотаріат — принципова позиція МСЛН? Як керівництво Союзу ставиться до того, що в Україні досі не запроваджено єдиний нотаріат?

О.Б.: — Відповідно до фундаментальних принципів латинського нотаріату МСЛН розглядає нотаріуса як незалежного та неупередженого фахівця, який не входить до ієрархії державних чиновників. Цей принцип незмінно лежить в основі критеріїв, необхідних для повноправного членства у Союзі.

Водночас, не менш важливими умовами є наявність національного закону про нотаріат та його відповідність основним засадам латинського нотаріату, існування єдиного колегіального органу, що представлятиме нотаріат перед органами державної влади і на міжнародній арені.

Українські нотаріуси практично виконали ці умови при вступі до Союзу у 2013 році, здійснивши перехід від державної до приватної організації нотаріальної діяльності.

Керівництво МСЛН в цілому задоволене напрямом розвитку української нотаріальної системи та із розумінням ставиться до реалій перехідного періоду. На жаль, у нас цей перехідний період виявився трохи розтягнутим у часі, але кожного року ми фіксуємо певне скорочення кількості державних нотаріусів і сподіваємося, що життєвість, яку демонструє Нотаріальна палата України як організація незалежних професіоналів, є переконливим свідченням правильності обраної моделі — як для державної влади, так і безпосередньо для нотаріусів.

— Чи змінився зараз підхід до прийняття нових членів у МСЛН? Які нотаріати у черзі?

О.Б.: — Підхід до прийняття нових членів у МСЛН не змінився та здійснюється на основі положень Загального регламенту Союзу (розділ V — Прийом нових нотаріатів-членів).

Визначенням готовності країни до вступу в МСЛН займається Комісія з міжнародного нотаріального співробіт-

ництва (КМНС), яка ретельно вивчає відповідність нотаріальної системи критеріям латинського нотаріату. Висновки Комісії розглядаються та затверджуються на засіданнях Керівної ради та Генеральної ради МСЛН і подаються на голосування Асамблеї нотаріатів-членів, що відбувається раз на рік. Протягом терміну скликання (3 роки) до МСЛН приєднуються, як правило, 2-3 країни, що свідчить про постійне розширення Союзу.

На даний час в лавах МСЛН налічується 89 нотаріатів країн-членів. Існує велика ймовірність, що у 2022 році до МСЛН приймуть також наших колег з Узбекистану та Казахстану.

В.К.: — Певний резерв кандидатів на вступ до МСЛН складають так звані «країни з перехідними економіками», що шукають відповідь на питання, яка правова система є більш сприятливою для їхнього економічного розвитку.

Деякі країни рухаються у напрямку гібридної системи загального і континентального права, тобто різних юрисдикцій для різних секторів економіки. Ця тенденція не є позитивною для належного функціонування латинської нотаріальної системи, але, можливо, членство такої країни в МСЛН допоможе зробити переконливий вибір на користь континентального права.

Для країн, які прагнуть приєднатись до Союзу, але ще остаточно не досягли необхідних критеріїв в силу об'єктивних причин, існує можливість отримати статус спостерігача в одній з континентальних комісій МСЛН для більш повного ознайомлення з роботою нотаріатів латинського типу. Наразі в цьому напрямку ведеться робота КМНС з деякими країнами Африки та Азії.

— У яких напрямках працює Комісія Нотаріальної палати України з міжнародного співробітництва?

О.Б.: — Головними напрямками роботи Комісії НПУ з міжнародного співробітництва є подальше поглиблення співпраці з МСЛН, розвиток двосторонніх контактів з нотаріатами-членами МСЛН, вивчення законодавчої бази європейських країн з нотаріальної тематики, участь в організації та проведенні міжнародних заходів НПУ та заходах, що проводяться нашими іноземними колегами.

Ми регулярно інформуємо керівництво Союзу про зміни в українському законодавстві, ситуацію в нотаріаті та актуальні проблеми його діяльності. У разі необхідності звертаємось до керівництва МСЛН за підтримкою нашої позиції щодо окремих законодавчих ініціатив. Наші нотаріуси беруть активну участь у засіданнях міжконтинентальних та континентальних комісій МСЛН, Генеральної Ради та Асамблеї нотаріатів-членів, у доведенні до НПУ рекомендацій і рішень, що приймаються вказаними органами.

В.К.: — Ми постійно знаходимося на зв'язку з Адміністративним секретаріатом МСЛН, який регулярно інформує нас з різних питань діяльності Союзу. Це дозволяє координувати роботу Комісії в напрямку узгодження запланованих заходів та своєчасного виконання завдань з досліджень, що проводяться в рамках робочих груп МСЛН.

В цьому плані особливо слід відзначити нашу діяльність у складі Комісії з європейських справ МСЛН. Тематика досліджень, як правило, охоплює найбільш актуальні питання нотаріальної практики європейських країн (спадкування, майнові режими, корпоративне право, використання нових технологій тощо) і слугує взаємним обмінам інформацією з нашими закордонними колегами.

Ще одним напрямком роботи Комісії є організація навчання наших молодих нотаріусів за кордоном, зокрема у Всесвітньому університеті нотаріусів МСЛН Жан-Поля Декора (Італія), Міжнародному інституті вищих нотаріальних студій (Швейцарія), при Німецькому фонді міжнародного правового співробітництва та Федеральній нотаріальній палаті Німеччини.

— Олександре Анатолійовичу, як голова Комісії — Ви відчуваєте відповідальність бути «обличчям нотаріату України» на міжнародній арені?

О.Б.: — Як голова Комісії та представник НПУ на міжнародних заходах я завжди усвідомлюю, що за мною стоїть

більше 6500 моїх колег, і це надає мені додаткову підтримку. Наприклад, це особливо відчувалося, коли Асамблея нотаріатів-членів МСЛН приймала резолюцію та звернення до керівничих органів України, у зв'язку зі спробою створити в Україні «квазінотаріальні» органи.

— Більше двох років тому президентом МСЛН на 2020-2022 роки обрана Крістіна Армелья. Які новації відбулися завдяки цій події, що змінилося та чи імпонує особисто Вам її стиль та принципи керівництва?

О.Б.: — У листопаді 2019 року в столиці Індонезії Джакарті вперше в історії МСЛН президентом була обрана жінка — д-р Крістіна Ноемі Армелья, нотаріус із Буенос-Айресу (Аргентина).

Я щасливий, що особисто знайомий з цією прекрасною, дуже освіченою людиною. На жаль, з моменту її обрання президентом ми зустрічались лише у віртуальному форматі, у зв'язку з пандемією COVID-19.

Головне, що за цей нелегкий час, зокрема і для нотаріату, в структурі керівництва МСЛН не відбулося істотних змін. Було багато скептиків, які боялись наслідків того, що за «штурвал» стала жінка… Але принцип наступності структури керівництва продовжується, «штурвал» МСЛН в надійних руках.

В.К.: — Головування д-ра Армельї в МСЛН прийшлося на досить важкий період для міжнародного нотаріату, коли в багатьох країнах звична для людей діяльність була практично паралізована через карантинні обмеження. Але що стосується міжнародних контактів з МСЛН, вони відбувались навіть у більш інтенсивному режимі у віртуальному середовищі, за обов'язкової присутності президента Союзу. Цей новий формат було використано для проведення Всесвітнього університету нотаріусів у 2020 та 2021 роках, засідань робочих органів МСЛН, а також так званого «відвідування» нотаріатів-членів. Крім того, за час президентства Крістіни Армельї було розпочато функціонування навчальної платформи на базі вебсайту МСЛН.

> ***Членство у МСЛН — це можливість спілкування із представниками міжнародного нотаріату, вивчення досвіду, підтримка українських ініціатив***

— Чи відома вже основна тематика майбутнього Міжнародного конгресу нотаріату? Олександре Анатолійовичу, поділіться Вашим досвідом участі в цьому заході — як зазвичай проходять конгреси, які цікаві особливості, чи вдається поспілкуватися із колегами з різних країн?

О.Б.: — Міжнародний конгрес нотаріату відбувається один раз на три роки і співпадає із закінченням чергового терміну скликання Асамблеї нотаріатів-членів.

Вже відомо, що наступний 30-й Конгрес МСЛН пройде у 2022 році в Мексиці. Лейтмотивом Конгресу буде виконання публічної нотаріальної функції під час та після пандемії. Темами для обговорень будуть «Здійснення публічної нотаріальної функції у віртуальній сфері» та «Здійснення публічної нотаріальної функції в контексті відновлення національної економіки в постпандемічний період».

Мені пощастило бути учасником трьох конгресів МСЛН: у жовтні 2013 року в місті Ліма (Перу), де український нотаріат був прийнятий у міжнародну нотаріальну сім'ю; у жовтні 2016 року в місті Парижі (Франція); у листопаді 2019 року у місті Джакарті (Індонезія).

Конгресу МСЛН передують засідання усіх керівних органів, комісій та робочих груп. Для мене це дуже напружені дні. Після підведення підсумків роботи Комісії за три роки (до минулого року я був членом міжконтинентальної Комісії із соціального захисту нотаріусів), необхідно взяти участь в засіданні Генеральної ради МСЛН, членом якої я є, а потім представляти нашу країну на Асамблеї нотаріатів-членів, де також підводять підсумки за минулі три роки, обирають президента МСЛН, голів всіх Комісій, приймають нових членів Союзу тощо.

І вже після цього починається Конгрес, який вінчає підсумки минулих років. Рівень представництва дуже високий. Мені вдалось поспілкуватись з президентами нотаріатів і міністрами юстиції багатьох країн, а в Джакарті навіть з президентом Індонезії Джоко Відодо, який особисто передав привіт українському нотаріату.

Сам Конгрес МСЛН відбувається три дні: спочатку від кожної країни виступають один-два національних доповідачі із попередньо визначеними темами, а потім проходять публічні обговорення з метою підготовки відповідних рекомендацій.

Форуми такого рівня є чудовими майданчиками для встановлення нових контактів і спілкування з колегами з усього світу з метою вивчення та порівняння досвіду.

В.К.: — Наразі Україна має незначний досвід виступів на міжнародних конгресах нотаріусів, оскільки підготовка національної доповіді передбачає вільне володіння як тематикою, так і хоча б однією з іноземних мов (французькою, англійською, іспанською). Гідно представити нашу державу — величезна відповідальність. Віримо, що існуючий потенціал, особливо в молодого покоління наших нотаріусів, дозволить подолати певні мовні бар'єри і не спасувати перед корифеями нотаріальної справи.

— Чому МСЛН приділяє стільки уваги тематиці наданню нотаріусом допомоги особам з обмеженими можливостями?

О.Б.: — Конвенція ООН про права інвалідів від 2006 року, з моменту її ратифікації у 2008 році та поступового приєднання до неї багатьох держав світу, постійно перебувала в полі зору МСЛН в контексті участі нотаріусів у забезпеченні доступу осіб з обмеженими можливостями до правосуддя, захисту та використання ними своїх прав і свобод.

Саме тому в МСЛН було створено Комісію з прав людини, яка на постійній основі займається цією проблематикою та доводить до міжнародних організацій особливу роль нотаріуса у дотриманні прав інвалідів та інших категорій вразливих осіб. Так, у звіті спеціального представника ООН щодо реалізації правоздатності людей з обмеженими можливостями, представленому Генеральній Асамблеї ООН у грудні 2017 року, наголошується, що нотаріус виступає в якості органу влади, законної підтримки та близького радника, який надає юридичні рішення людям з обмеженими можливостями та їхнім сім'ям.

> ***30-й Конгрес МСЛН відбудеться у 2022 році в Мексиці, основна тема — нотаріальна діяльність в умовах пандемії***

В.К.: — З огляду на це визнання в ході міжнародних дискусій, у 2018 році Асамблея нотаріатів-членів МСЛН в Буенос-Айресі одностайно затвердила Рекомендації щодо ролі нотаріуса як законної підтримки людини з обмеженими можливостями та закликала нотаріати сприяти у своїх країнах законодавчим реформам, що визнають здійснення правоздатності відповідно до умов Конвенції, розробляти правові інструменти, що відповідають новій соціальній реальності.

Комісія з прав людини МСЛН підготувала Посібник з передового досвіду нотаріальної практики для людей з обмеженими можливостями, який був представлений на 29-му Конгресі МСЛН в Джакарті. Окрім загальних роз'яснень положень Конвенції та ролі нотаріуса як органу здійснення прав людей з обмеженими можливостями, Посібник також містить вказівки щодо того, як діяти нотаріусу, щоб розрізнити неправоздатну категорію осіб. Зміст Посібника має загальний характер і не стосується конкретних випадків. Тому нотаріусам доведеться застосовувати та пристосовувати його до обставин власної країни.

— Можна відслідкувати тенденції щодо змін у роботі нотаріату в умовах пандемії?

О.Б.: — Так, завдяки контролю МСЛН за ситуацією під час карантинних обмежень, ми мали можливість побачити загальну картину функціонування нотаріатів різних країн. Це питання неодноразово розглядалось на засіданнях Комісії з європейським справ, Асамблеї нотаріатів-членів. Зокрема, прак-

тично усі нотаріати дотримувались санітарно-епідеміологічних вимог, розроблених державними органами. В окремих країнах нотаріуси могли здійснювати лише невідкладні нотаріальні дії з дотриманням соціального дистанціювання, в інших використовували системи відеоконференцій та електронного підпису або спеціально створені електронні платформи, що дозволяло укладати правочини без фізичної присутності сторін перед нотаріусом.

Таким чином, можна сказати, що основною тенденцією роботи нотаріусів у цих надзвичайних обставинах стало більш широке використання інформаційних технологій.

В.К.: — Слід зазначити, що використання інформаційних технологій в контексті здійснення нотаріальної функції залишається предметом фахових обговорень в міжнародному науковому середовищі і висуває низку питань щодо їх впливу на фундаментальні принципи латинського нотаріату. Зокрема, у зв'язку із впровадженням в окремих країнах дистанційного оформлення нотаріально посвідчених дій існують певні побоювання щодо знецінення ролі нотаріуса як державного службовця, неупередженої третьої сторони, уповноваженої державою для надання законності та юридичної визначеності.

Цій проблемі був присвячений міжнародний симпозіум «Нотаріус на відстані від сторін», що відбувся у квітні цього року в Монреалі (провінція Квебек, Канада). Французькі експерти з нотаріальної справи застерігають, що «віддавати інформаційним технологіям те, що стосується компетенції нотаріуса, треба з великою обережністю».

— Чи спонукала пандемія членів МСЛН впроваджувати та розширювати застосування нових технологій?

О.Б.: — Тема використання нових технологій була у фокусі постійної уваги створеної в МСЛН робочої групи «Нові технології», яка ретельно вивчала особливості їх впровадження у нотаріальну практику в країнах-членах. Як зазначила Президент МСЛН Крістіна Армелья на Асамблеї нотаріатів-членів у листопаді 2020 року, «пандемія прискорила використання технологічних засобів при виконанні нотаріальної функції».

Найбільш актуальним стало питання можливості дистанційного вчинення дій. В умовах карантинних обмежень нотаріуси багатьох країн світу були змушені швидко пристосуватись до нових реалій, що дало певний поштовх як використанню цифрових технологій, так і законодавчому закріпленню їх застосування. Зокрема, використовувались системи відеоконференцій та електронного підпису, були створені спеціальні електронні платформи, за допомогою яких можна було укладати правочини без фізичної присутності сторін перед нотаріусом.

Олександр Бєднов та президент МСЛН д-р Крістіна Ноемі Армелья

В.К.: — Вивчення міжнародного досвіду застосування нових технологій свідчить, що деякі країни, зокрема Естонія, Латвія, а також Корея, мали такі електронні платформи ще до початку карантину.

Палата нотаріусів провінції Квебек (Канада) впровадила технологічне рішення щодо нотаріально посвідченої дії та дистанційного прийому на прохання уряду провінції Квебек. Карантин розпочався 13 березня, а вже 30 березня Палата санкціонувала цю ініціативу. Технологічні інструменти були розроблені технічним підрозділом Палати. Для відеоконференцій використовується Microsoft Teams, а для захисту професійної таємниці — спеціальна конфігурація, щоб дані передавались лише в Канаді.

У Бразилії Колегія нотаріусів Федеральної ради ініціювала розробку платформи для віртуальних дій два роки тому. Національна рада юстиції, яка раніше не схвалювала її використання, в контексті пандемії прийняла позитивне рішення. Було видано постанову, що нотаріальні дії можуть здійснюватися тільки з цієї платформи, яка є власністю Колегії нотаріусів Бразилії.

В Австрії дистанційне посвідчення дозволено на всі види нотаріальних дій. Закон, що мав тимчасову дію, був перетворений на постійно діючий. З червня 2020 року австрійські нотаріуси в середньому вчинили понад 2500 нотаріальних дій дистанційно.

У Франції дистанційне вчинення дій практикується вже давно. Декрет

від 20 листопада 2020 року, який більше не обмежений у часі, тепер дозволяє отримувати нотаріально посвідчені довіреності дистанційно, відповідно до визначеного порядку та на основі технічних пристроїв, що забезпечують безпеку і цілісність дії, а також конфіденційність обмінів.

— Валентино Дмитрівно, а яка практика застосування інструментів Е-нотаріату в різних країнах? При цьому які існують проблеми (наприклад, встановлення дієздатності онлайн тощо)?

В.К.: — Кожна країна підходить до застосування цифрових технологій в нотаріальній практиці відповідно до своїх можливостей. Відтак, відповідь на це питання може зайняти дуже багато часу. Але існують ключові проблеми, які є спільними для всіх нотаріатів і потребують ретельного вивчення, зокрема в контексті дистанційного вчинення дій.

Найбільш важливими серед них є такі: ідентифікація сторін (оскільки тут виникає питання відповідальності нотаріуса); можливість контролювати вільне вираження згоди сторін (тут можуть виникнути технічні проблеми або невидимі особи, які змушують сторону підписати угоду); сумісність дистанційної системи з правилами обмеженої територіальної юрисдикції; підписання документу (запровадження для сторін електронного підпису найвищого рівня безпеки або надання цього повноваження нотаріусу).

На даний час Керівною радою Союзу затверджено так званий «Декалог» із цих питань, розроблений РГ «Нові технології», в якому чітко прописані настанови щодо розробки та впровадження оцифрування з урахуванням реалій сьогодення.

— Чи показала пандемія, які саме напрямки нотаріату варто першочергово реформувати?

О.Б.: — Криза, спричинена пандемією, змусила всіх нотаріусів у світі змиритися з новою необхідністю соціального дистанціювання. Фізична присутність у нотаріуса стала ускладненою, навіть небезпечною.

> ***Новітні технології не замінять нотаріуса, а можуть бути лише інструментом при здійсненні нотаріальної функції***

Ніхто не може гарантувати, що такі ситуації не повторюватимуться у майбутньому. Отже, напрошується висновок, що цю проблему можна вирішити за допомогою впровадження цифрових технологій.

При цьому слід не забувати, що технології не можуть замінити відповідальність нотаріуса за забезпечення законності та правової визначеності, а можуть бути лише інструментом при виконанні ним обов'язків у здійсненні публічної нотаріальної функції. Таким чином, у будь-яких напрямках реформування нотаріату нотаріус повинен залишатися центральною фігурою, яка відповідає за ідентифікацією клієнта, перевірку його дієздатності та розпізнавання, контроль вільного волевиявлення та законність його дій.

— Позиція нотаріуса в континентальному праві — досить міцна?

О.Б.: — Ще раз повертаючись до останніх подій, пов'язаних з поширенням коронавірусу, хочу зазначити, що навіть в умовах пандемії нотаріуси залишалися однією з важливіших категорій професій, без яких неможливо підтримувати активність у багатьох сферах нашого життя.

В контексті порівняння нотаріуса континентального права і нотаріуса загального права — безсумнівна вища економічна ефективність першого у надійності і безпеці ринкових відносин вказує на те, що позиція так званого континентального нотаріуса є досить міцною, про що також свідчить постійне розширення МСЛН за рахунок прийому нових членів з країн з перехідними економіками та відсутністю традицій латинського нотаріату.

— Олександре Анатолійовичу, який принцип латинського нотаріату найближчий особисто Вам?

О.Б.: — Серед фундаментальних принципів системи латинського нотаріату, затверджених Асамблеєю нотаріатів-членів у Римі у 2005 році, якими я, як і всі нотаріуси континентального права, керуюсь у своїй роботі, найбільш важливими вважаю принципи нотаріальної етики, які охоплюють весь спектр організації нотаріальної діяльності, взаємовідносин з колегами, клієнтами, а також зобов'язання по відношенню до них та професії.

Спілкувалася Юлія Шешуряк

ЄДИНА КОМАНДА

Президент НПУ Володимир Марченко протягом липня-серпня 2021 року здійснив серію робочих поїздок у області України, де зустрівся із нотаріальними спільнотами – з метою обговорення актуальних питань нотаріальної діяльності, розвитку професійного самоврядування, захисту професії, перспективних законодавчих змін у сфері нотаріату.

Однією із основних тем зустрічей було обговорення законопроекту № 5644 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення регулювання нотаріальної діяльності», розробленого за безпосередньої участі НПУ. Нотаріуси дійшли загальної узгодженої позиції про підтримку законопроекту як такого, що дасть змогу оновити та доповнити напрями сучасного розвитку українського нотаріату відповідно до європейських стандартів, зокрема із побудовою професійного саморегулювання, поетапного запровадження Е-нотаріату. Реформа на часі, адже передбачає гармонійний розвиток нотаріату України відповідно до європейських стандартів.

Обговорювали й інші нагальні питання розвитку нотаріату, зокрема практичні проблеми реалізації новацій земельного законодавства. У деяких областях в ці дні відбувалися загальні збори, а також заходи з підвищення професійного рівня. Поспілкуватися із нотаріусами приходило керівництво управлінь юстиції.

Володимир Марченко, президент НПУ

«7000+ кілометрів, 3000+ нотаріусів, 30-денний «марафон», 22 зустрічі. Ці робочі поїздки – про єдність, взаєморозуміння, інтелект, перспективи та натхнення. Напередодні святкування 30-річчя Незалежності я ще раз відчув характер та красу кожного регіону нашої рідної України. І в кожній області живуть та працюють високопрофесійні нотаріуси. Дякую, колеги, за потужний обмін енергією, за відчуття єдиної родини! Усі висловлені побажання будуть опрацьовані з користю для професії. Нотаріат України — разом!»

8 липня, Чернігів. До робочої зустрічі приєдналася футбольна збірна НПУ

12 липня, Суми. Захід із підвищення професійного рівня провела Світлана Єлістратова

13 липня, Полтава. Відбулося розширене засідання правління відділення

15 липня, Харків. Нотаріуси переобрали головою відділення Олену Самощенко

16 липня, Маріуполь. На зборах переобрали голову відділення НПУ в Донецькій області – Миколу Бєльдєя

19 липня, Тернопіль. Президент НПУ взяв участь у розширеному засіданні правління відділення

20 липня, Львів. Нотаріуси підвищили професійний рівень – лектором виступила Тетяна Кучеренко

21 липня, Мукачево. Для нотаріусів Закарпаття провів семінар Віталій Желінський

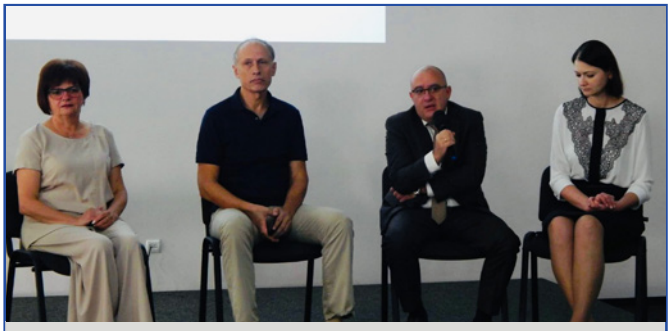

22 липня, Івано-Франківськ. На зустріч завітав ініціатор законопроекту № 5644, нотаріус, народний депутат Ігор Фріс

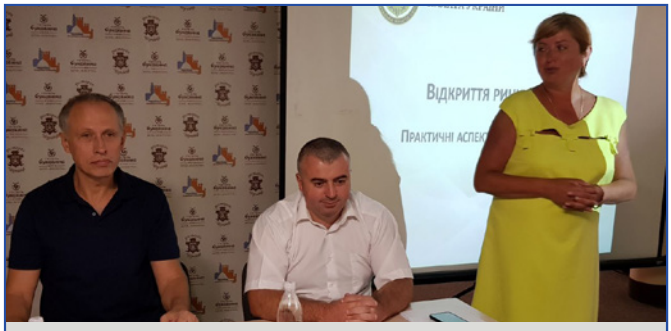

23 липня, Чернівці. Нотаріуси обговорили поточні питання нотаріальної практики, зокрема в умовах ринку землі

24 липня, Хмельницький. Нотаріальна спільнота зустрілася із Володимиром Марченком та головою відділення Аліною Оксанюк

26 липня, Луцьк. Зустріч нотаріусів Волині із президентом НПУ модерувала голова відділення Надія Кузьміч

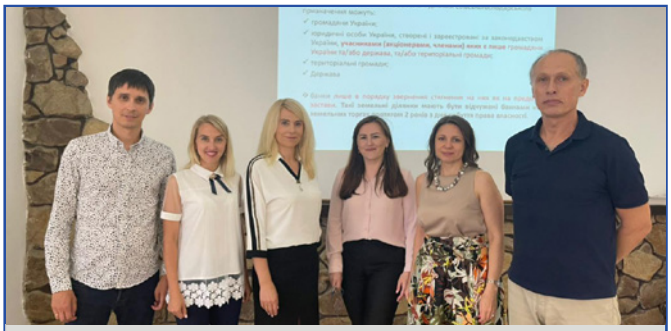

27 липня, Рівне. Нотаріуси висловили підтримку законопроекту № 5644, який передбачає гідне європейське майбутнє нотаріату України

28 липня, Житомир. Під час зустрічі обговорювали практичні питання роботи нотаріату, законодавчі новації й перспективи

29 липня, Київ. Нотаріуси Київської області висловили безумовну підтримку законопроекту № 5644

30 липня, Кропивницький. Відбулися збори нотаріусів Кіровоградської області – Тетяну Балик переобрано головою відділення

31 липня, Черкаси. Головою відділення НПУ нотаріуси переобрали Марину Терещенко

2 серпня, Вінниця. Володимир Марченко поінформував колег про основні положення законопроекту № 5644

3 серпня, Одеса. Із президентом НПУ нотаріуси Одещини обговорили перспективи реформування нотаріату

4 серпня, Миколаїв. Відбулася зустріч нотаріусів із Володимиром Марченком та головою відділення Кирилом Нехимчуком

5 серпня, Херсон. Збори нотаріусів переобрали Олега Негру головою відділення НПУ

6 серпня, Запоріжжя. Нотаріуси висловили підтримку законопроекту № 5644, який передбачає позитивні новації

ЗАКОНОПРОЕКТ #5644

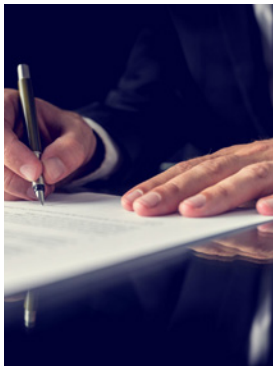

10 червня 2021 року у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону № 5644 про внесення змін до законодавства про нотаріат.

Зберігаємо найкращі традиції професії!
Рухаємось вперед!

ВОЛОДИМИР ЛЕВЧУК:
«У нотаріальній спільноті — тренд на захоплення спортом»

На вершині гори Арарат у липні цього року замайорів прапор відділення Нотаріальної палати України в Херсонській області. **Приватний нотаріус Херсонського міського нотаріального округу Володимир Левчук** у складі експедиції підкорив цю гору та водночас продемонстрував любов до нотаріату. Що складніше – випробування на фізичну витривалість чи професія нотаріуса, Володимир розповідає в інтерв'ю журналу «Нотаріат України».

— Володимире, розкажіть про похід на Арарат. Коли у Вас з'явилась мрія підкорити цю легендарну вершину та чи реальність відрізнялася від очікуваного?

— Декілька років тому я вперше потрапив на зимове сходження у Карпатах та зацікавився альпінізмом. До цього захоплювався тільки звичайним пішим туризмом. Почав готуватись, формувати власне спорядження. Склав для себе перелік вершин, на яких мрію побувати. Більшість з них зараз, на жаль, не доступні через карантинні обмеження, тому Арарат став першою у моєму переліку «високих» гір.

Я завжди думав, що Арарат знаходиться у Вірменії, тому для мене було новиною, що насправді гора розташована на території Туреччини. Тут є певні історичні та політичні нюанси, які нам складно зрозуміти.

Арарат — дуже гарне місце із цікавою історією. Висота гори 5137 м. За альпіністськими мірками вважається, що це відносно не складний п'ятитисячник. Проте гори не люблять легковажного ставлення до них. Гора дозволила нам її підкорити — вдячні за це.

— Як відбувалась підготовка до походу — дотримувались особливого режиму тренувань, харчування?

— Передусім, моє тренування це біг. Бігаю два-три рази на тиждень, у середньому по 10 кілометрів. Перед сходженням на Арарат, під час пересадки у Стамбулі, пробіг центром міста півмарафонську дистанцію (21 км). Такі кардіотренування дають можливість добре себе почувати під час підйому вгору.

Щодо альпіністської підготовки — взимку, вже традиційно, їздимо з друзями на тренування у Карпати. Зимові сходження на українські двотисячники (Говерла, Петрос та інші) дають можливість перевірити власні сили та виявити недоліки у спорядженні.

— Які найнебезпечніші моменти були під час походу на Арарат?

— Наша команда досить відповідально поставилась до підготовки, тому вдалось уникнути небезпечних моментів. Хоча, наприклад, на шляху ми зустріли іншу команду, яка не змогла дійти до вершини через несприятливі погодні умови та переохолодження учасників.

— Чому вирішили взяти із собою прапор відділення НПУ Херсонщини?

— Я пишаюсь своєю професією та хочу піднімати авторитет нотаріату в Україні та світі.

— Чи доводилося Вам вчиняти нотаріальні дії, пов'язані зі спортом? Наприклад, за участі відомих спортсменів, або ж щодо «спортивних» об'єктів нерухомості.

— Так, але поділитись деталями, на жаль, не зможу, бо це нотаріальна таємниця!

— Окрім безпосередньо нотаріальної практики, Ви також є членом правління відділення НПУ. Для чого Вам участь в професійному самоврядуванні?

— У будь-якій сфері життя завжди займаю активну позицію. Входжу до правління ОСББ свого будинку, батьківського комітету школи, де навчається моя дочка. Завжди намагають робити те, що у моїх силах, там, де я є. Так само і з нотаріатом. Якщо виникають питання, у яких можу бути корисним та допомогти, ніколи не зможу стояти осторонь.

— На вибір професійного шляху вплинула Ваша мама, нотаріус із 25-річним досвідом?

— Нотаріус для мене — не просто робота. Мій дідусь Маршалов Володимир Володимирович був відомим адвокатом. Тож моє дитинство пройшло у приміщенні юридичної консультації дідуся та у державній нотаріальній конторі, де працювала моя мама Маршалова Ліна Володимирівна. До речі, її молодша сестра також обрала цей шлях та стала нотаріусом. Пишаюсь тим, що маю можливість продовжувати сімейну справу! Така відповідальність завжди впливає на ставлення до моєї роботи.

— Отримати свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю — так само складно, як здобути спортивну перемогу?

— Я склав іспит на нотаріуса 12 років тому. Тоді для мене це було особисте. Мені важливо було довести собі та своїй родині, що я зможу це зробити. Екзамен дійсно складний та вимагає серйозної підготовки, до якої не всі готові.

— Як вважаєте, чому нотаріуси часто захоплюються спортом?

— Мені дуже приємно, що у нотаріальній спільноті є тренд на активний спосіб життя та захоплення спортом. Валерій Вербовський, Катерина Рубльова, Олена Верповська, Євгенія Аверіна та багато інших колег, з якими я навіть не знайомий особисто, тільки у соціальних мережах стали для мене прикладом того, що навіть при нашій складній професії можна знаходити час на регулярні тренування для того, щоб потім на змаганнях показувати власну силу духу. Сподіваюсь, мій приклад також когось надихне встати з робочого крісла. Головне — зробити перший крок.

— Чи берете участь в Ukrainian Notary Games та в яких саме дисциплінах?

— Все більше друзів-нотаріусів запрошують мене на UNG. Тому цього року візьму участь вперше. Не так давно почав займатись плаванням та захопився цим видом спорту. Скоріш за все, буду учасником саме у цьому виді, а також давно мрію про Race Nation. Чув, що це дуже класне командне змагання.

— Ви багато подорожуєте. Яке місце в Україні вразило останнім часом найбільше?

— Дуже люблю подорожувати Україною, адже наша країна має унікальну природу. У кожній області є місця, де обов'язково варто побувати. Тільки у нашій Херсонській області є: Кінбурнська коса, острів Джарилгач, Олешківська пустеля, дельта Дніпра, Станіславські «гори», Асканія Нова. Це все дива природи, які я із задоволенням відвідував багато разів. Але, все ж таки, моя любов — Карпати. Можливо, тому, що вони далеко від Херсону, тому я ціную кожну можливість поїхати туди.

— Походи, альпінізм, тріатлон, дайвінг, подорожі… Як Вам вдається поєднувати таку високу спортивну активність із роботою нотаріусом?

— Робота нотаріуса через високу відповідальність потребує постійної концентрації уваги, тому такі активні захоплення дають мені можливість тимчасово «відключатись». А час можна завжди знайти, треба тільки мати бажання та правильно розставити пріоритети.

Спілкувалася Юлія Шешуряк

НОТАРІАЛЬНА ТАЄМНИЦЯ VS ЗАПИТ АМКУ: НА ЧИЄМУ БОЦІ ЗАКОН?

Володимир Бірюков
Юрисконсульт
Нотаріальної палати України

Нотаріальна таємниця – одна із ключових засад нотаріального процесу, яка забезпечує захист приватної інформації. Основним призначенням віднесення інформації до нотаріальної таємниці є захист прав та інтересів осіб, які звертались до нотаріуса.

Захист нотаріальної таємниці визнано одним із фундаментальних принципів системи латинського нотаріату. Європейське законодавство закріплює чіткі правила щодо охорони нотаріальної таємниці. У більшості країн такі норми взяті за основу, крім того, існує і спеціальне законодавство, що охороняє нотаріальну таємницю та встановлює відповідальність за її порушення.

Відповідно до ч. 1 ст. 8 Закону України «Про нотаріат» нотаріальна таємниця визначена як сукупність відомостей, отриманих під час вчинення нотаріальної дії або звернення до нотаріуса заінтересованої особи, в тому числі про особу, її майно, особисті майнові та немайнові права і обов'язки тощо.

Виходячи з цього, на нотаріуса (а також помічника нотаріуса) покладається обов'язок зберігати нотаріальну таємницю, навіть якщо їх діяльність обмежується наданням правової допомоги чи ознайомленням з документами, і нотаріальна дія (або дія, яка прирівнюється до нотаріальної) не вчинялась (ч. 2 ст. 8 Закону України «Про нотаріат»).

Разом з тим, варто зазначити, що захист приватних інтересів не повинен суперечити захисту інтересів суспільних. У окремих, визначених законом випадках інформація, яка складає нотаріальну таємницю, може бути надана визначеним суб'єктам – суду, правоохоронним та іншим органам.

Питання надання доступу до нотаріальної таємниці врегульовані ст. 8 Закону України «Про нотаріат».

Вказана норма була неодноразово новелізована. Водночас, при внесенні змін до зазначеної статті новели не завжди були узгоджені із вже наявними положеннями. Зокрема, можна зауважити застосування різних термінів, які застосовуються за аналогічним призначенням. Так, в одних випадках застосовується словосполучення «подання інформації нотаріусом», а в інших – «надання інформації нотаріусом». Видається, що такі розбіжності варто усунути і передбачити, що нотаріуси повинні саме «надавати» інформацію, яка становить нотаріальну таємницю, визначеним суб'єктам у порядку передбаченому чинним законодавством.

Така неузгодженість має формальний характер і не може істотно вплинути на захист нотаріальної таємниці, хоча й свідчить про недоліки у законотворчому процесі.

Водночас, на практиці виникають питання, які можуть негативно вплинути на захист нотаріальної таємниці. Зокрема, це стосується практики, яка застосовується Антимонопольним комітетом України і його територіальними відділеннями щодо доступу до інформації, яка становить нотаріальну таємницю.

У зверненнях АМКУ та його територіальних відділень до нотаріусів запитується інформація щодо вчинених нотаріальних дій стосовно окремих осіб, яка відповідно до чинного законодавства належить до нотаріальної таємниці.

В обґрунтування вказаних запитів Антимонопольним комітетом стверджується, що приватний нотаріус відповідає критеріям суб'єкта господарювання за Законом України «Про захист економічної конкуренції», виходячи з чого на приватних нотаріусів як суб'єктів господарювання поширюється сфера дії Закону України «Про захист економічної конкуренції», зокрема стаття 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Такий підхід суперечить положенням чинного законодавства. Саме тому Нотаріальна палата України зверталась до Антимонопольного комітету України із листом щодо припинення зазначеної практики.

Слід зауважити, що згідно із Законом України «Про Антимонопольний комітет України» АМКУ є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та сфері державних закупівель.

До завдань АМКУ належить участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині здійснен-

ня державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Закон України «Про захист економічної конкуренції» визначає правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму в господарській діяльності і спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки України на основі розвитку конкурентних відносин.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

> ***Нотаріальна таємниця — важлива складова захисту приватної інформації***

Згідно зі ст. 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» до суб'єктів господарювання зокрема належать фізичні особи, що здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі які здійснюють контроль над іншою юридичною чи фізичною особою.

Натомість, відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 55 Господарського кодексу України суб'єктами господарювання є громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці.

Таким чином, фізичні особи набувають статусу суб'єкта господарювання, якщо вони зареєстровані відповідно до закону як підприємці.

Разом з тим, відповідно до ст. 3 Закону України «Про нотаріат» нотаріус – це уповноважена державою фізична особа, яка здійснює нотаріальну діяльність у державній нотаріальній конторі, державному нотаріальному архіві або незалежну професійну нотаріальну діяльність, зокрема посвідчує права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняє інші нотаріальні дії, передбачені законом, з метою надання їм юридичної вірогідності. Нотаріус не може займатися підприємницькою діяльністю, перебувати на державній службі або на службі в органах місцевого самоврядування, перебувати у штаті інших юридичних осіб, входити самостійно, через представника або підставних осіб до складу правління чи інших виконавчих органів господарських організацій, кредитно-фінансових уста-

нов, а також виконувати іншу оплачувану роботу.

У ст. 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначений вичерпний перелік суб'єктів, які, не маючи статусу особи, що здійснює підприємницьку діяльність у розумінні вказаного закону, належать до суб'єктів господарювання. Такими особами є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю в частині їх діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності. Як видно, до вказаного переліку не включено нотаріусів.

Висновок: нотаріус не є суб'єктом господарювання і не може займати монопольне становище; як державні, так і приватні нотаріуси не відповідають критеріям суб'єкта господарювання за Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Також необхідно наголосити, що статтею 8 Закону України «Про нотаріат» встановлений перелік осіб, які мають право звернутися до нотаріуса за отримання інформації: фізичні та юридичні особи, за дорученням яких або щодо яких вчинялися нотаріальні дії, органи державної податкової служби, суд, прокуратура, органи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органи досудового розслідування у зв'язку з кримінальним провадженням, цивільними, господарськими, адміністративними справами, справами про адміністративні правопорушення, що знаходяться в провадженні цих органів, з обов'язковим зазначенням номера справи та прикладенням гербової печатки відповідного органу.

> ***Законодавством не передбачено обов'язку нотаріуса надавати АМКУ інформацію, яка містить нотаріальну таємницю***

До вказаного переліку, який є вичерпним, не належить Антимонопольний комітет України і його територіальні відділення.

Будь-яке втручання в діяльність нотаріуса, зокрема з метою перешкоджання виконанню ним своїх обов'язків або спонукання до вчинення ним неправомірних дій, у тому числі вимагання відомостей, що становлять нотаріальну таємницю, забороняється і тягне за собою відповідальність відповідно до законодавства (ст. 8-1 Закону «Про нотаріат»).

Відповідно до ст. 22-1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу АМКУ, голови територіального відділення АМКУ, уповноважених ними працівників АМКУ, його територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Антимонопольним комітетом / відділеннями завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції та про державну допомогу суб'єктам господарювання.

У вказаній нормі виділений лише один вид таємної інформації – банківська таємниця. Виходячи з цього, ст. 22-1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» не передбачає надання на запит АМКУ нотаріусами інформації, яка містить нотаріальну таємницю.

З огляду на викладене, можна констатувати, що як Законом України «Про нотаріат», так і Законом України «Про Антимонопольний комітет України» не передбачено обов'язку надання нотаріусами інформації, яка містить нотаріальну таємницю на запити АМКУ.

Нотаріальна таємниця є важливою складовою захисту приватної інформації, тому доступ до неї може бути наданий лише тим суб'єктам, які визначені чинним законодавством та у встановленому порядку.

НОТАРІАЛЬНА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

НПУ завжди на захисті нотаріусів!

- ✓ Вимагають доступ до нотаріальних документів?
- ✓ Безпідставно заблокували реєстри?
- ✓ Вимагають хабар за перевірку?
- ✓ Надають підроблені документи?

Звертайтеся до НПУ:

044-230-72-75

legal@npu.org.ua

«Гаряча лінія» працює на Нотаріальній платформі **is.npu.in.ua**

Відповіді на питання нотаріальної практики

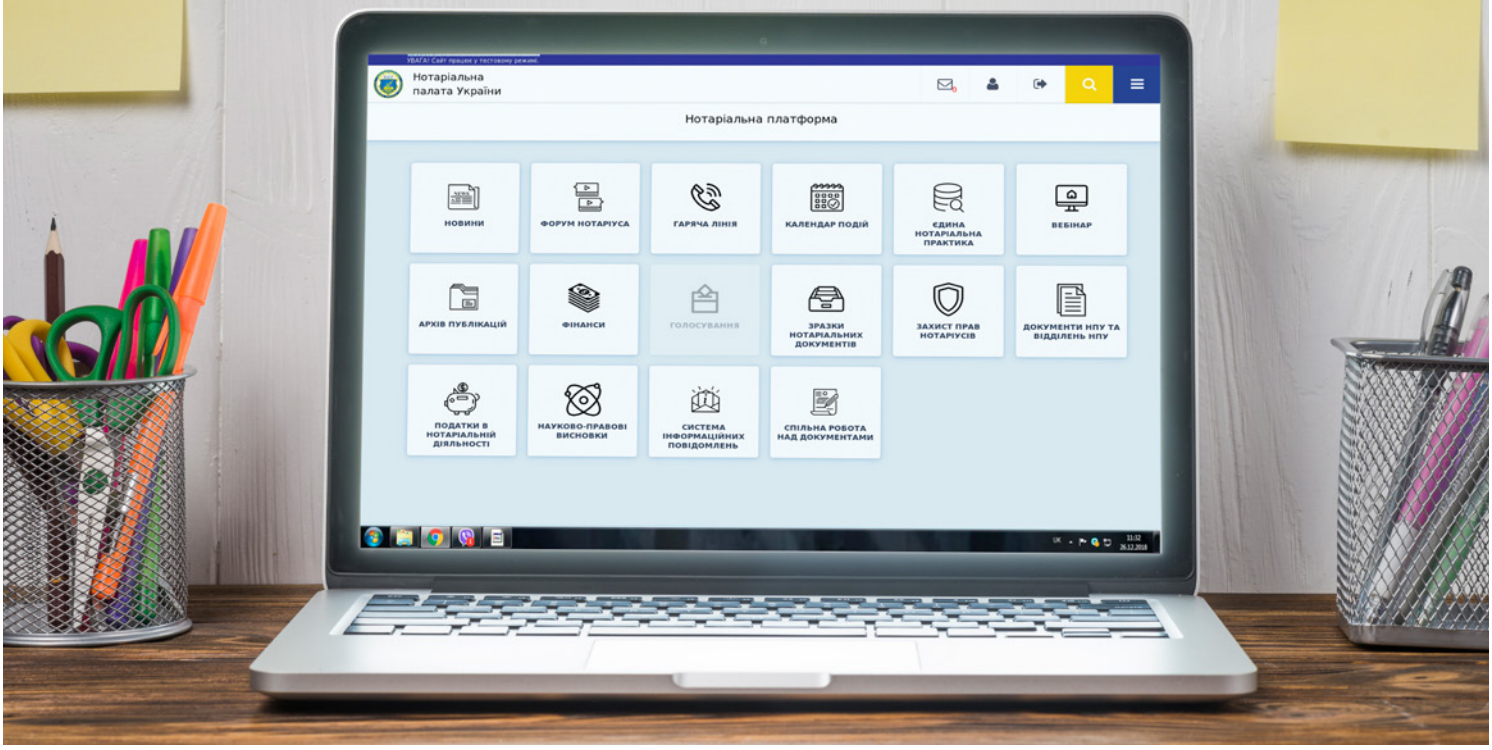

АЛЬОНА СТЕЛЬНИКОВИЧ:

«Єдина нотаріальна практика захищає права громадянина, нотаріуса та держави»

Відділ Нотаріальної палати України із методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи очолює Альона Стельникович, юрист із досвідом роботи у нотаріаті та законотворчій сфері. Розмовляємо із колегою про діяльність Відділу, співпрацю із Комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності та значення єдиної нотаріальної практики.

— Яка головна мета та напрямки діяльності Відділу НПУ із методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи?

— Захист професійних інтересів нотаріусів та напрацювання єдиної практики — головна мета нашого відділу.

Один із основних напрямків діяльності — робота з проектами нормативно-правових актів на стадії їх розробки та прийняття. На адресу НПУ надходять численні звернення та доручення від органів державної влади, парламентських комітетів щодо проведення експертиз проектів, які пов'язані з нотаріальною діяльністю. Наразі кількість таких звернень зростає, що свідчить про зростання ваги Палати та нотаріату. Робота над такими проектами є дуже відповідальною, адже важливо створити максимально прості та прозорі механізми, захистити як громадян, так і інтереси професії.

Також визначальним у нашій роботі є інформування нотаріальної спільноти про зміни в законодавстві, судову практику та напрацювання методичних матеріалів, які б допомогли нотаріусу максимально швидко адаптуватися до змін та створили б єдину нотаріальну практику.

Не менш важливий напрямок діяльності — робота зі зверненнями громадян.

— Як налагоджена співпраця із Комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності?

— Співпраця Відділу та Комісії побудована максимально ефективно, адже коло питань та обсяг роботи є значним. Досвід та знання голови Комісії Інни Михайлівни Бернацької та всіх членів Комісії важко переоцінити. Тому напрацювання спільного бачення та матеріалів є надзвичайно важливим.

— Чи намагаються самі нотаріуси притримуватися принципу єдиної практики? Можливо, є якісь регіональні особливості, коли певна нотаріальна спільнота вчиняє якісь нотаріальні дії зі схожим підходом?

— Мати власну думку — це природньо, особливо в умовах двозначності законодавства. В той же час, нотаріуси активно цікавляться думками та досвідом колег, дискутують та прагнуть мати єдину нотаріальну практику. Наша мета — це забезпечити. Щодо регіональних особливостей, то вони, звісно, теж мають місце, як в дрібницях, так і в більш значущих питаннях.

> *Кожний день в НПУ — це розвиток, постійна праця над новим та вдосконалення існуючого*

— Чому для нотаріусів важливо мати єдину нотаріальну практику?

— Одним із основних принципів законодавства є верховенство права, що включає в себе єдине застосування норм. Це важливий елемент відносин як на рівні «громадянин — нотаріус», так і на рівні «нотаріус — державний нагляд».

На практиці це проявляється в тому, що громадянин, який звертається до нотаріуса в будь-якому куточку України, повинен отримати результат вчинення нотаріальної дії, умови якої будуть чіткі та зрозумілі йому, і не залежатимуть від таких факторів, як географія, особиста думка, статус або вплив.

І точно такі ж результати повинен мати нотаріус, який проходить перевірку. Єдина нотаріальна практика в однаковій мірі захищає права громадянина, нотаріуса та держави.

— На «Нотаріальній платформі» діє «Гаряча лінія» для нотаріусів. Із якими питаннями звертаються найчастіше?

— Найчисленнішими, передбачувано, є питання, що стосуються порядку посвідчення договорів про відчуження та заставу майна, а також оформлення спадщини.

Також у період внесення змін до тих чи інших нормативно-правових актів ми отримуємо питання щодо порядку застосування нових норм. Наприклад, зараз найактуальнішою темою є відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення.

— Законодавчі зміни найчастіше спричиняють лише додаткові труднощі в роботі нотаріусів. Чому так відбувається?

— Мені здається, тут є об'єктивний та суб'єктивний фактори. Суб'єктивний полягає в тому, що всі ми прагнемо стабільності та передбачуваності й не любимо змін, а особливо тих, які не залежать від нас самих.

Об'єктивний фактор в тому, що зміни в законодавстві часто набирають чинності раніше, ніж державні установи створюють механізми їх реалізації. Тому перехідні періоди, як правило, стають тривалими і важкими.

— Що змінює законопроект № 5644 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення регулювання нотаріальної діяльності» у сфері методичного забезпечення?

— Законопроект № 5644 є реформаторським по своїй суті і перетворює нотаріат у саморегулівну професію.

Фактично, нотаріуси в особі НПУ отримують повноваження самостійно регулювати такі питання своєї діяльності, як нотаріальне діловодство, правила професійної етики тощо, а також узагальнювати нотаріальну практику.

Важливі зміни в методичному забезпеченні будуть реалізовані при запровадження електронної системи нотаріату, зокрема такої її підсистеми, як електронне робоче місце нотаріуса, яке буде містити, зокрема, проекти необхідних документів.

— Брати участь у розробці таких важливих законодавчих ініціатив — цікаво та відповідально...

— Так, робота над проектами нормативних актів є цікавою і об'ємною. І це завжди робота всієї команди Нотаріальної палати України. Адже важливо не лише проаналізувати, виписати, зберегти баланс, але й донести позицію до авторів нормативного акту, та тих, від кого залежить його прийняття.

— Що надихає так активно та багато працювати?

— Все дуже просто: якщо ти любиш те, чим ти займаєшся, то інакше не буває. Натхнення та мотивація вже є в кожного із нас від народження, головне не забувати про це. До того ж, енергійна та ефективна команда не дає відставати. Намагаємось бути не лише націленими на результат, але й отримувати задоволення від роботи. Кожний день в НПУ — це розвиток, постійна праця над новим та вдосконалення існуючого.

ВСЕСВІТ УСМІХАЄТЬСЯ ЩОДНЯ

Про любов до життя та «собаку-нотаря»

Ауріка Бакуменко

приватний нотаріус Городищенського районного нотаріального округу Черкаської області

Від редактора. Нотаріус Ауріка Бакуменко веде у Facebook ліричний, зворушливий блог – ділиться своїми почуттями, емоціями, роздумами про красу Черкащини та нотаріальні будні. Зірка таких розповідей – чотирилапа подружка Маня, яка супроводжує автора під час роботи та дарує безумовну любов.
Пропонуємо до уваги читачів есе нотаріуса, написане ексклюзивно для журналу «Нотаріат України».

Привіт, Всесвіте! Доброго дня, шановні колеги! Дозвольте розповісти вам про себе та свого найчарівнішого, розумнішого помічника.

Значну частину свого життя я працюю нотарем. Любов до нотаріату привила мені матінка, яка майже 28 довгих років, наповнених різними життєвими барвами, віддає всю себе цій непростій справі. Здавалося, лише недавно мама починала свій шлях у нотаріаті — державним нотаріусом, це був такий далекий 1993 рік… Через пару років посіла посаду завідуючої ДНК. А я, щоразу приїжджаючи з навчання, не пропускала нагоди навчатися основам нотаріату. Безмежно вдячна мамі за поради, настанови, підтримку в різні миті життя. Люблю від неба до землі!

13 із половиною років я відпрацювала в тому ж кабінеті, поруч з успадкованим від мами сейфом в 100 кг, в державній нотаріальній конторі міста Корсунь-Шевченківський Черкаської області, в якому проживаю і зараз.

Але душа моя пам'ятає про розкішне північне сяйво… Народилась я і прожила чарівних дванадцять років на узбережжі моря Лаптєвих, бухта Тіксі, Булунського улусу Республіки Саха (Якутія). Часто сумую за рідним краєм, запахом талого снігу по весні, невгамовним криком північних чайок і пуночками, за безкрайньою тундрою з її неймовірної краси рослинами: полярні маки жовтого та білого кольору; незабудки, які пахнуть так, що дійсно не забудеш; пушиця, мох, лишайники; карликові берізки… А ягоди! Ні з чим

не зрівняний смак помаранчевої морошки, яскравої брусниці… Часом заплющую очі — і йду гуляти в тундру… Відчуваю холодний вітер з безкрайніх просторів могутньої річки Лени… Але життя моє продовжилося тут, на іншій, але теж мальовничій Черкащині.

Отже, відпрацювавши сповна у державній нотаріальній конторі, я вирішила піти у приватний нотаріат. В житті так складається, що легких шляхів я не обираю. Так і цього разу. Під час роботи в ДНК моя щоденна дорога від домівки до робочого місця становила 15 хвилин повільної ходи, або ж 6 у реактивному

темпі. І от — я приватний нотаріус вже третій рік. І мої щоденні мандрівки до улюбленого робочого місця відтоді складають 30 кілометрів.

ВСЕСВІТ

Неймовірні 30 кілометрів безкрайого неба, всіяного розкішними хмаринками: пухнастими, зефірними, часом як та Салар де Уюні чи Наміб. Неба, зранку замріяного та чистого, як Господні сльози вдосвіта на духмяних травах. А буває воно, немов розкішний величезний торт з гладенькою, без єдиної зайвої нерівності, небесною глазур'ю, прикрашений геть трішки ніжними малесенькими пухкими меренгами... В надвечір'ї небо мого життя перетинається впадинами зі світло-голубих барханів, які граються з літнім вітром, прокладаючи свої маршрути на захід сонця! А одна величезна, чорна-чорна, насуплена хмара, ховає за собою світло душі — сонечко, яке теж мандрувало до сну, але раптом так неспішно вирінає і заливає своїм сяйвом всю прекрасну землю.

> *«На роботу мене завше супроводжує найкраща помічниця, найрозумніша «собаня-нотар» Маня»*

Тихою ходою до мого Всесвіту завітало надвечір'я на келих сонячно-білого. З таємничою розмовою під спів цвіркунів, перешіптування зацілованих сонцем соняхів та несміливий сміх кукурудзяних лялькок із розкішними хвостами багатьох відтінків жовтого. В дитинстві то були найвродливіші ляльки.

Ось гордовита береза величаво розкинула своє гілля і вже приміряє потроху ошатне вбрання з відтінком зажуреної осені. Ще на моєму шляху є ряд замріяних тонкостанних, стрункіх верб. До речі, верби — руді! Їх довге та тонке гілля, немов густа копиця розкішного дівочого волосся. Я це помітила ще взимку. В основному дерева мають чорний або темно-шоколадний колір забарвлення свого «волосся». Берези — білявки. А от верби — таки руді.

Милуюся ланами, засіяними пшеницею, що навесні тішить око соковитою зеленню; квітучим рапсом, що посміхається до неба своїми оченятами. Краса Всесвіту наздоганяє нас щодня, потрібно лише зупинитися, підняти очі до неба, вдихнути день на повні груди та озирнутись довкола. Неймовірної краси залишки маків, звіробій, чортополох, шавлія польова, квіти цикорію, розторопша, ромашки, деревій... Квітів так багато, що не злічити. Бджілки та джмелі збирають солодкий нектар, метелики витанцьовують тендітними крильцями. Пахне медом, спекою та залишками літа.

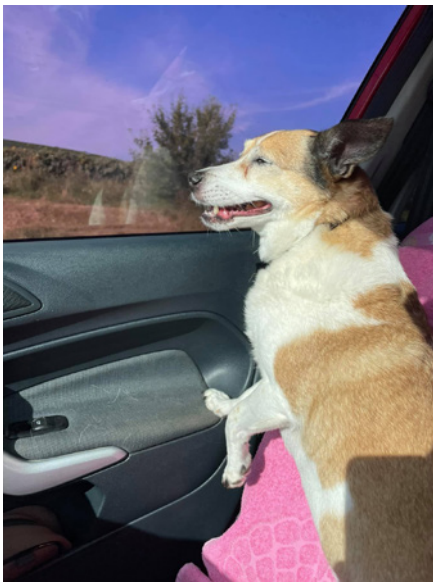

Чи замислювалися ви, чому погода така різна? Після довгих роздумів я вивела свою теорію: все залежить від настрою Творця. От сьогодні він плаче і окроплює своїми сльозами землю. Коли ж у Всесвіті ллє холодний, сирий та сильний дощ із вітром — то, певно, він тужить сильно за своїх створінь нерадивих! А коли на матінку-землю лягає туман — Боженька сумує. Як сходить ясне сонечко — він милується всім світом. А як на небі з'явиться веселка — то усмішка Господня нам усім! Коли вирує вітер і сходять урагани — певно, то злість Господня не вщуха, а як земля здригаються від землетрусів — то вже терпець урвався у Отця! Коли на землю сніг лягає, і так яскраво нам рябить в очах, бо сонце ніжно огортає ту білу ковдру і все сяє — то, певно, він дарує усмішку грайливу, підморгує жартома. Коли шибки вкриває розпис мережева краси — Господь він творить зрання, бо добре все більш-менш в дітей його. Якщо ж на землю йде шалена завірюха — можливо, він не хоче бачити кривди життя...

МАНЯ

В моїх подорожах на роботу мене завше супроводжує найкраща помічниця, найрозумніша «собаня-нотар» на ім'я Маня, Манюшечка, моя «старість», злюка-бобер, Тоша, Макентош... Як я тільки її не зву! Вона любов мого свідомого життя.

Мані 14 років з маленьким хвостиком. На роботу ходить добру по-

ловину свого неймовірно насиченого життя. Почали ще з державної контори — потайки брала з собою, бо вона дуже сумувала сама вдома.

Як до такого ставляться клієнти? По різному, в основному залежить від доброти душевної та милосердя людей. Зазвичай, клієнти навіть поняття не мають, що в кабінеті є ще хтось. Манюша — чемна маленька «людинка». Яка допомагає пережити важкі робочі моменти, а клієнти у нотаріусів бувають ой які не прості… Буває, коли клієнт дуже гомінкий, Маня може вийти з-за столу (де стоїть її ліжечко) і з подивом поглянути: «Шановний, Ви чому шумите?». Одним словом, вона хитра, розумна, вихована собаня.

Все починається з раннього ранку. Коли я ще солодко досипаю дорогоцінні хвилини, Маня приходить до ліжка, стає на задні лапки та мовчки дивиться. Звісно ж, неможливо продовжувати далі куняти. Встаю, йду на кухню, і першою годую саме Маню. Навіть кішка Соня, яка з'явилась в нашій родині не так давно (а як відомо, коти нахабні та вимогливі), терпляче чекає, поки «мама» дасть їсти. Поївши, пані Маня, не зводячи прискіпливого погляду, спостерігає, як снідаю я. А потім починає голосно гавкати, біжить до дверей, вертається і знову гавкає наполегливо: «Ну скільки можна?! Поїхали!».

Чим дорослішa Манюша стає, тим важче залишити її вдома. Вона не уявляє дня без мандрів! Місце Мані в офісі — праворуч від мого крісла. Там вона куняє рівно до 12:55. Потім встає і мовчки йде на кухню до дівчат (орендую свої дві кімнатки в приміщенні БТІ) — клянчити смаколики, розім'яти суглоби, прогулятись. Мене на обід вона кличе по-своєму: стане на задні лапатуші й носиком підриває мою вільну, а лапкою шкребе по нозі, щоб я підіймалась і теж йшла їсти. Бо ж «війна війною, а обід за розкладом», ну в Маняші так точно, на відміну від мене. Після обіду вона знову вкладеться у своє ліжечко та спатиме до вечора.

Незважаючи на такий режим, Маня виконує свої безпосередні обов'язки: «секретаря на півставки», психолога та лікаря для моєї часом замордованої душі…

Прокидається завжди приблизно о 17:55, встає та крутиться коло дверей: «Ну, пішли!». Якщо я маю ще попрацювати, то просто кажу їй про це. Треба бачити цю ображену мордочку! Зітхне, гляне з-під лоба і повернеться до ліжка. Коли я нарешті вимикаю комп'ютер і той видає специфічний звук завершення роботи, Маня підривається з ліжка, летить до дверей, стає на задні лапи та намагається відчинити їх, супроводжуючи це голосним «гав». Якщо хто й закуняв надвечір на робочому місці (бо дівчата з БТІ теж часто засиджуються), то вмить Маня підніме всіх. От така вона, моя найрозумніша собаня-нотар!

У автомобілі сідає поруч мене на своє місце та споглядає наш шлях додому. Милується краєвидами за вікном та терпляче чекає, поки я безмежну кількість разів зупиняюся на узбіччі та ловлю камерою митті життя, що назавше закарбовуються в моєму серці.

Нещодавно, кермуючи додому, я зупинилась біля квітучого пагорба, яким щодня замиловуюсь. Перейшла дорогу по пекучому асфальту і поринула в світ пахощів польової трави. Чебрець спонукає до спогадів… Пахне пахне травою, медом і бабусиними руками, які щойно із печі дістали пиріжки з вишнею. Я ці натруджені рученята бачу перед очима, кожну жилочку і мозолі… Так за нею скучила… Пам'ятаю, ідеш додому зі школи (а йти 3 кілометри) і десь вже за метрів 800 на весь куток пахне печений хліб! Від того запаморочливого запаху пришвидшуєш крок, і вже вийшовши на стежку до будинку, чимчикуєш навпростець, по городу, залітаєш на кухню, а бабуся простягає кухоль молока холодного та пиріжок з вишнею — і нехай весь світ зачекає!…

А на квітучому пагорбі тим часом птахи співають, траса поруч їм не заважає. Цвіркуни невгамовно переспівують бджолиний гул. І так тут гарно, неначе на бабусиному куткові, де вона колись мешкала. І де я була безмежно щаслива, хоч того і не розуміла…

Щодня Всесвіт всміхається нам сонячними променями зі світлого неба. Відкривайте вікна і впускайте його в дім! Дай нам, Господи, тепла сердець і доброти у вчинках, милосердя, терпіння та здоров'я пережити всі випробування дня.

НОТАРІАЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ

Дистанційне підвищення професійного рівня нотаріусів України

EDU.NPU.UA

Поглиблення професійних знань – онлайн,
з будь-якого місця, у зручний час.

Доступно, надійно, безкоштовно!

Сертифікати –
іменні, електронні,
з QR-кодом
для підтвердження
достовірності.

Як підвищити професійний рівень на порталі edu.npu.ua

ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ НА ПОРТАЛІ

(одноразово, реєстрація на кожен окремий захід більше не потрібна!)

Вхід

ОБРАТИ ТЕМУ → ПРОСЛУХАТИ ДОПОВІДЬ → ОТРИМАТИ СЕРТИФІКАТ

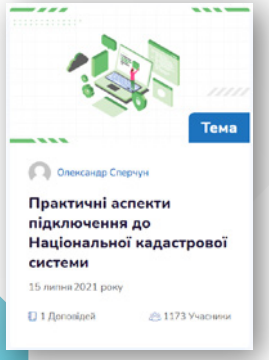

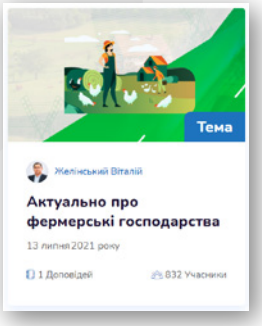

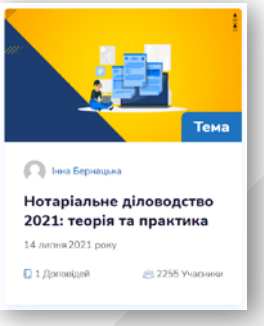

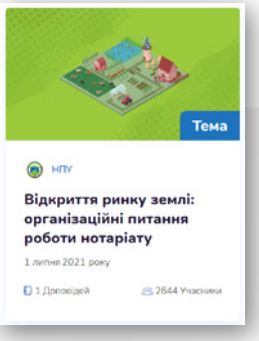

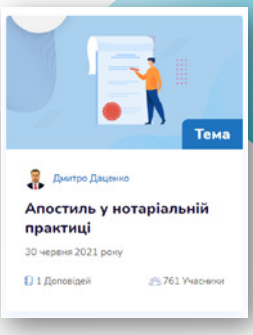

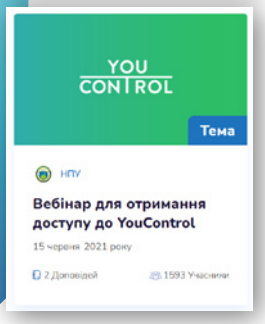

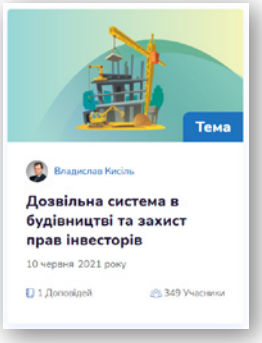

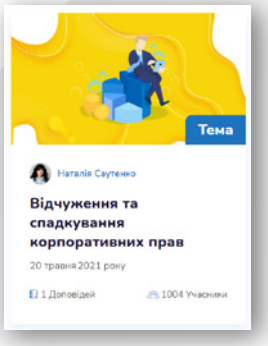

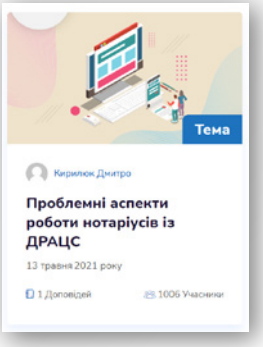

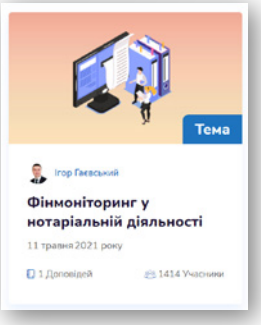

Дякуємо, що дбаєте про підвищення професійного рівня!

Нотаріальна палата України працює для вас!

З нагоди святкування 2 вересня 2021 року професійного свята – Дня нотаріату – нотаріусів нагороджено заохочувальними відзнаками та нагородами Нотаріальної палати України

Подякою Нотаріальної палати України нагороджено:

Кнап Людмилу Павлівну, завідувача Немирівської державної районної нотаріальної контори Вінницької області

Кушнір Світлану Євгенівну, приватного нотаріуса Луцького міського нотаріального округу Волинської області

Рижкова Олександра Олександровича, приватного нотаріуса Торецького міського нотаріального округу Донецької області

Ходаківську Лесю Володимирівну, державного нотаріуса Малинської державної нотаріальної контори Житомирської області

Федченко Олену Олександрівну, завідувача Другої запорізької державної нотаріальної контори Запорізької області

Кравець Олену Мирославівну, державного нотаріуса Першої Івано-Франківської державної нотаріальної контори Івано-Франківської області

Солошенка Андрія Віталійовича, приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу

Дідка Сергія Івановича, приватного нотаріуса Бориспільського районного нотаріального округу Київської області

Сотник Наталію Леонідівну, приватного нотаріуса Кропивницького міського нотаріального округу Кіровоградської області

Антонова Вікторія Ігорівна, приватний нотаріус Львівського міського нотаріального округу Львівської області

Щебивовк Оксану Олексіївну, приватного нотаріуса Львівського міського нотаріального округу Львівської області

Вахненко Юлію Олександрівну, державного нотаріуса Приморської державної нотаріальної контори у місті Одеса

Сокирченко Тамілу Павлівну, приватного нотаріуса Полтавського міського нотаріального округу Полтавської області

Усик Галину Ярославівну, приватного нотаріуса Чортківського районного нотаріального округу Тернопільської області

Левченко Ірину Василівну, приватного нотаріуса Харківського міського нотаріального округу Харківської області

Годованного Олексія Віталійовича, приватного нотаріуса Херсонського міського нотаріального округу Херсонської області

Демиденко Ольгу Анатоліївну, завідувача Другої черкаської державної нотаріальної контори Черкаської області

Почесною грамотою Нотаріальної палати України нагороджено:

Малую Наталію Станіславівну, державного нотаріуса Другої вінницької державної нотаріальної контори Вінницької області

Островську Таїсу Володимирівну, державного нотаріуса Горохівської державної нотаріальної контори Волинської області

Шеверу Олену Степанівну, приватного нотаріуса Покровського міського нотаріального округу Донецької області

Мякотіну Ніну Федорівну, приватного нотаріуса Новоград-Волинського районного нотаріального округу Житомирської області

Чуєву Тетяну Тихонівну, приватного нотаріуса Бердянського районного нотаріального округу Запорізької області

Луцьку Галину Василівну, приватного нотаріуса Івано-Франківського міського нотаріального округу Івано-Франківської області

Савельєва Андрія Юрійовича, приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу

Поліщука Анатолія Олександровича, приватного нотаріуса Білоцерківського районного нотаріального округу Київської області

Озерну Олену Петрівну, приватного нотаріуса Кропивницького міського нотаріального округу Кіровоградської області

Столову Тамару Василівну, приватного нотаріуса Одеського міського нотаріального округу Одеської області

Ярового Олександра Борисовича, приватного нотаріуса Полтавського міського нотаріального округу Полтавської області

Будз Наталію Євгенівну, приватного нотаріуса Тернопільського районного нотаріального округу Тернопільської області

Кравченко Наталію Сергіївну, приватного нотаріуса Харківського міського нотаріального округу Харківської області

Сперчуна Олександра Олександровича, приватного нотаріуса Херсонського міського нотаріального округу Херсонської області

Якимишина Сергія Євгеновича, приватного нотаріуса Хмельницького районного нотаріального округу Хмельницької області

Довгань Оксану Ярославівну, приватного нотаріуса Черкаського міського нотаріального округу Черкаської області

Нагрудним знаком «За особисті заслуги у становленні та утвердженні нотаріату» нагороджено:

Якименко Валентину Онисимівну, приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу

Нагрудним знаком «За заслуги перед нотаріатом» нагороджено:

Парусову Галину Михайлівну, приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу

Соврас Олену Юріївну, приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу

ІНФОГРАФІКИ НПУ

Інфографіки про популярні нотаріальні дії та специфіку роботи нотаріуса випускаються Нотаріальною палатою України в межах постійно діючого проекту «Нотаріат обличчям до людей».

Шановні нотаріуси! Усі матеріали можна завантажити в належній якості та використовувати для інформування громадян у своїх офісах, на власних вебсайтах, сторінках у соціальних мережах тощо.

Нотаріат України завжди на захисті прав та інтересів громадян!

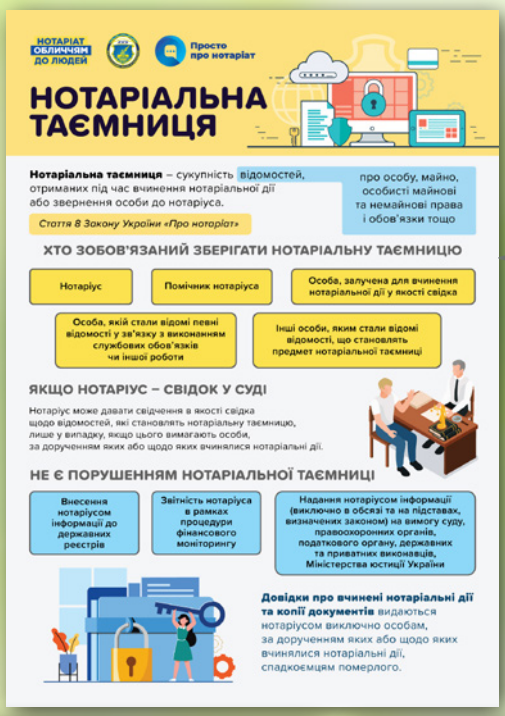

NPU.UA

офіційний веб-сайт Нотаріальної палати України

ПАЛАТА
Відомості про НПУ, цінності та принципи діяльності, основні документи, інформація про Раду НПУ, відділення та комісії

НОВИНИ
Актуальні новини професійного самоврядування нотаріусів, НПУ та відділень, міжнародного нотаріату

НОТАРІАЛЬНА ПЛАТФОРМА
Ресурс, на якому розміщуються інформаційні листи НПУ та інші документи, працює гаряча лінія для нотаріусів

ПОДІЇ
Анонси заходів НПУ та відділень, заходів з підвищення професійного рівня нотаріусів

НОТАРІАТ ДЛЯ ЛЮДЕЙ
Інфографіки, анімаційні ролики про популярні нотаріальні дії

ЧЛЕНСЬКІ ВНЕСКИ
Сплатити членські внески до НПУ та дізнатися про заборгованість

КОНТАКТИ
Контактні дані працівників Апарату Нотаріальної палати України та відділень НПУ

САМОВРЯДУВАННЯ

Правила професійної етики нотаріусів: Мін'юст затвердив нову редакцію

Наказом Міністерства юстиції України від 07.06.2021 № 2039/5 затверджено Правила професійної етики нотаріусів України. Документ визначає основні принципи та вимоги до професійної етики нотаріуса, морально-етичні стандарти поведінки, якими нотаріус повинен керуватися у відносинах з державними органами, фізичними та юридичними особами, іншими нотаріусами, Нотаріальною палатою України при здійсненні ним своїх професійних обов'язків. Правила є обов'язковими для нотаріусів, а також поширюються на їх помічників, консультантів державних нотаріальних контор та нотаріальних архівів.

Нотаріуси обговорили зміни у веденні діловодства

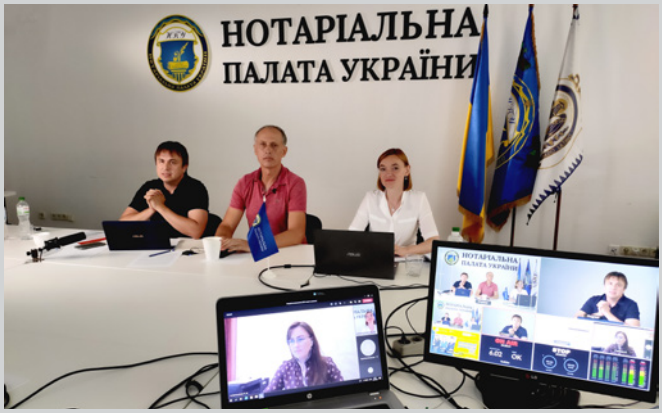

14 липня відбувся організований Нотаріальною палатою України безкоштовний онлайн-захід з підвищення професійного рівня нотаріусів на тему «Нотаріальне діловодство 2021: теорія та практика».

Відкриваючи захід, президент НПУ Володимир Марченко зазначив, що зміни до Правил ведення нотаріального діловодства — очікувані новації нормативного регулювання нотаріальної діяльності, розроблені задля полегшення й спрощення нотаріального діловодства. Окрім вже прийнятих «частини 1» та «частини 2», очікується і «частина 3».

Про зміст змін, які набули чинності 26 червня 2021 року, детально розповіли Альона Стельникович, керівник Відділу методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ, та Інна Бернацька, віце-президент НПУ, голова Комісії НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності. Позицію Міністерства юстиції України висловив директор Департаменту нотаріату та державної реєстрації Дмитро Кирилюк.

Володимир Марченко обраний до складу Правління Асоціації правників України

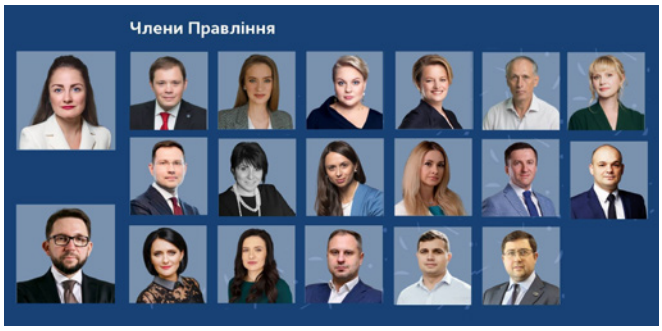

Президент Нотаріальної палати України Володимир Марченко обраний до складу Правління Асоціації правників України — всеукраїнської громадської організації, що об'єднує тисячі правників та має на меті розвиток юридичної професії, удосконалення законодавства, впровадження етичних стандартів, захист професійних прав.

Президентом Асоціації правників України стала Анна Огренчук, керуючий партнер LCF Law Group, віце-президентом Андрій Романчук, керуючий партнер АО MORIS GROUP. До нового складу Правління увійшли: Анна Бабич, партнер ЮФ «ЕКВО»; Ольга Ворожбит, партнер ЮФ Kinstellar; Світлана Мусієнко, партнер ЮФ «Саєнко Харенко»; Микола Стеценко, керуючий партнер AVELLUM; Амінат Сулейманова, керуючий партнер AGA Partners; Роксолана Костур, партнер АО «Матвіїв і партнери»; Світлана Сергєєва, партнер АО «Юридичне бюро Сергєєвих»; Кирило Кролевецький, керівник АО «Кролевецький та партнери»; Ольга Просянюк, керуючий партнер АО AVER LEX; Ірина Сербін, партнер ЮФ «Аріо»; Іван Ліщина, заступник Міністра юстиції України, Уповноважений у справах ЄСПЛ; Іван Городиський, викладач УКУ; Володимир Марченко, президент Нотаріальної палати України; Олексій Бонюк, начальник Департаменту кримінально-правової політики та захисту інвестицій Офісу Генерального прокурора; Сергій Жуков, суддя Верховного Суду; Інна Крушинська, директор юрдепартаменту АТ «Фоззі Рітейл»; Денис Бугай, президент АПУ у відставці.

«Напрямок нотаріальної діяльності повинен займати важливе місце в діяльності АПУ як організації, яка працює задля розвитку юридичної спільноти, науки та практики. Наша спільна мета — розбудова правової держави, захист прав та законних інтересів громадян, посилення професійних гарантій правників, обмін досвідом розвитку професійного самоврядування, напрацювання якісних реформ у сфері юстиції, — зазначив Володимир Марченко. — Дякую за довіру, щиро вітаю колег із обранням та сподіваюся, що наша нова команда працюватиме злагоджено та конструктивно».

Діють нові нотаріальні округи

Наказом Міністерства юстиції України від 07.06.2021 № 2040/5 затверджено Перелік нотаріальних округів в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Таким чином нормативно-правові акти, які регулюють діяльність нотаріусів, приводяться у відповідність із постановою Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів».

Для комфортного переходу нотаріусам визначено спрощену процедуру: подати заяву (в паперовому чи електронному форматі) до відповідного міжрегіонального управління Мін'юсту, отримати реєстраційне посвідчення про зміну округу, знищити печатку і виготовити нову.

Детально про це йдеться у наказі Міністерства юстиції України від 31.05.2021 № 1911/5 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства юстиції України (щодо врегулювання питання реєстрації приватної нотаріальної діяльності нотаріуса при зміні адміністративно-територіального поділу України)» та у листі Міністерства юстиції України від 07.06.2021 № 1967/19.1.1./32-21 «Про організаційні заходи у зв'язку із затвердженням Переліку нотаріальних округів».

НПУ та Мін'юст продовжують робочі зустрічі

У червні відбулася чергова робоча зустріч Нотаріальної палати України та Міністерства юстиції України щодо обговорення актуальних питань нотаріальної діяльності та спільних напрацювань.

У зустрічі взяли участь: з боку Нотаріальної палати України — президент НПУ Володимир Марченко, віце-президент НПУ Олена Кирилюк, член Ради НПУ, голова ВККН Інна Бернацька, члени Ради НПУ Наталія Козаєва, Юрій Бадахов, Валентин Войтовський, керівник Відділу методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи Альона Стельникович; з боку Мін'юсту — Міністр юстиції Денис Малюська, Перший заступник Міністра Євгеній Горовець, заступник Міністра з питань державної реєстрації Ольга Оніщук, директор Департаменту нотаріату та державної реєстрації Дмитро Кирилюк, директор Департаменту приватного права Олена Ференс, заступник директора Департаменту нотаріату та державної реєстрації, начальник управління нотаріату Віра Бондаренко, заступник директора Департаменту приватного права, начальник управління нормативно-правового забезпечення державної реєстрації Анатолій Лещенко.

Обговорення стосувалося питань внесення змін до Закону про нотаріат, переходу професії на саморегулювання; вдосконалення Правил нотаріального діловодства; Положення про вимоги до робочого місця нотаріуса; оновлення Правил професійної етики; перспектив запровадження судового порядку оскарження у сфері держреєстрації; вдосконалення критеріїв відповідальності за порушення у сфері держреєстрації, диференціації санкцій; особливостей діяльності ВККН; низки першочергово необхідних змін щодо земельних правовідносин напередодні відкриття ринку землі.

НПУ та Мін'юст продовжують продуктивну співпрацю задля ефективного захисту прав громадян та бізнесу, а також професійних прав нотаріусів.

Нотаріусам надано безкоштовний доступ до YouControl

Нотаріальна палата України та компанія YouControl підписали Меморандум про співпрацю з метою сприяти розвитку громадянського суспільства в Україні шляхом підвищення ефективності функціонування правової галузі, зокрема нотаріату.

Нотаріуси України зможуть отримати доступ (за рахунок членських внесків) до аналітичної системи YouControl — інструменту для проведення первинного фінансового моніторингу в автоматизований спосіб.

«Можливість користуватися базою YouControl спростить для нотаріусів як суб'єктів первинного фінансового моніторингу процес перевірки осіб, що звертаються за вчиненням нотаріальних дій, допоможе встановлювати

відомості, що характеризують клієнта як учасника фінансової операції», — зауважив Володимир Марченко, президент НПУ.

YouControl — аналітична система, яка на основі відкритих даних формує досьє на осіб із понад 180 джерел, відстежує зміни в держреєстрах, візуалізує зв'язки між афілійованими особами, надає інформацію про компанії ЄС, Великобританії, РФ, Кіпру. YouControl — ефективний допоміжний інструментарій, який дозволяє за хвилину отримати актуальну (на час запиту) інформацію про ЮО, ФОП або фізичну особу. Функція моніторингу щоденно повідомляє про зміни відповідно до даних із офіційних джерел.

Щоб отримати доступ до YouControl, необхідно прослухати безкоштовний інформаційний вебінар (https://edu.npu.ua/courses/youcontrol/), заповнити заявку. Індивідуальний ключ доступу надійде на електронну пошту після опрацювання заявки.

НПУ просить Мін'юст виключити незаконні норми щодо виконавчих написів

Нотаріальна палата України звернулася до Міністерства юстиції України із проханням привести Перелік документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів (затверджений постановою КМУ № 662 від 26.11.2014), у відповідність до судового рішення.

А саме, виключити із Переліку пункти 1-1 та 2, оскільки ці норми нівелюють вимогу чинного законодавства щодо необхідності підтвердження наявності та безспірності заборгованості, набуття чинності кредитним договором та повноважень кредитора.

Дані пункти постанови КМУ № 662 визнано незаконними та нечинними постановою Київського апеляційного адміністративного суду від 22.02.2017 (справа № 826/20084/14), яку залишено без змін ухвалою Вищого адміністративного суду України від 01.11.2017.

На сьогодні пункти 1-1 та 2, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, не виключені з тексту Переліку, що дає можливість недобросовісним кредиторам звертатися за вчиненням виконавчих написів на кредитних договорах, які нотаріально не посвідчувалися.

Застосування незаконних норм Переліку не може забезпечувати захист цивільних прав шляхом вчинення виконавчого напису.

Президент НПУ виступив на Tashkent Law Spring

Президент Нотаріальної палати України Володимир Марченко виступив спікером Міжнародного юридичного форуму Tashkent Law Spring, який вже вдруге проводиться в Узбекистані задля обговорення сучасних тенденцій і вироблення пропозицій щодо подальшого розвитку права.

Основна тема форуму 2021 року — право в період четвертої промислової революції. Організатори зазначили, що наразі необхідно по-новому поглянути на правові інститути і послідовно адаптувати традиційні правові механізми до нових реалій.

Володимир Марченко взяв участь у форумі дистанційно, із доповіддю на тему «Made in Ukraine: особливості запровадження Е-нотаріату в Україні», розповів про запровадження електронної системи нотаріату, перехід до єдиного нотаріату та саморегулювання нотаріальної професії.

Президент НПУ зазначив, що нотаріат — провідний інститут захисту прав, свобод та законних інтересів громадян та бізнесу, а тому потребує належного правового забезпечення. Сфера нотаріату безпосередньо стосується приватної власності, яка є однією з основ економіки, а отже, реформування нотаріату завжди пов'язане з іншими змінами в державі. Одна із концептуальних основ реформ в Україні — цифровізація. Відповідно, і нотаріат рухається в цьому напрямку.

«Запровадження Е-нотаріату та загалом реформа нотаріату — це, передусім, вигода для людей, адже реалізація запланованого дозволить економити час і гроші громадян та бізнесу, забезпечити доступність нотаріальних дій, створити надійний захист прав та законних інтересів, відчутно економити державний бюджет та повністю перейти до стандартів МСЛН», — резюмував Володимир Марченко.

У роботі форуму також беруть участь міністри юстиції Узбекистану і низки інших країн, представники судових і інших державних органів, міжнародних організацій, провідних світових юридичних і консалтингових фірм, адвокати, відомі вчені, фахівці у різних сферах юриспруденції та економіки.

Аграрні розписки: законопроект містить загрози рейдерства

Законопроект № 2805-д про внесення змін щодо обігу аграрних розписок створює передумови для рейдерства та шахрайства, тому потребує відхилення або ґрунтовного доопрацювання.

Про це йдеться у повторному зверненні Нотаріальної палати України до Голови Верховної Ради України та Голови податкового Комітету ВР.

В результаті правової експертизи даного законопроекту НПУ зробила, зокрема, наступні висновки:

— законопроект безпідставно відносить аграрну розписку до цінних паперів, не враховує особливості правової конструкції аграрної розписки як правочину, що містить у собі заставу майна;

— запропонований механізм видачі та обігу аграрних розписок як цінних паперів виключно в електронній формі — складний, незахищений, тому аграрії зіштовхнуться з низкою труднощів як під час оформлення та реєстрації аграрних розписок, так і під час укладення правочинів;

— окрему гостру проблематику містить використання для створення електронних документів ЕЦП, що загрожує посиленням кіберзлочинності;

— згідно із законопроектом аграрні розписки не підлягатимуть нотаріальному посвідченню, а облік аграрних розписок як об'єктів цивільних прав здійснюватиметься лише в Реєстрі аграрних розписок. Виключення процедури нотаріального посвідчення, що включає цілу низку перевірок, зробить можливим видачу аграрних розписок щодо майна, яке не має жодного відношення до боржника. Окрім того, боржники та кредитори наділяються правом самостійно складати аграрну розписку та визначати її істотні умови — це зробить аграрну записку незахищеним та недостовірним інструментом;

— у разі скасування нотаріального посвідчення аграрних розписок скасовується й будь-який облік аграрних розписок на паперових носіях, що може призвести до неможливості відновлення інформації та стягнення кредиторами належних їм коштів або майна за зобов'язаннями;

— враховуючи ситуацію з аграрним рейдерством, законопроект дозволить зловмисникам дуже швидко, прикриваючись аграрною розпискою, забирати врожаї у аграріїв;

— прийняття законопроекту призведе до численних порушень прав та законних інтересів аграріїв та інших користувачів земельних ділянок, містить значні ризики для інвестицій у сільське господарство, спричинить стрімке зростання кількості судових спорів щодо аграрних розписок.

НПУ завжди максимально підтримує усі реформи, спрямовані на розвиток держави та ринкової економіки, але виключає можливість:

— здійснення нотаріусами реєстрацій аграрних розписок, які не посвідчені нотаріально;

— вчинення виконавчих написів на аграрних розписках, які не посвідчені нотаріально, та при відсутності оригіналу аграрної розписки.

Нотаріат України працює на принципах законності та безспірності, попередження порушення прав фізичних та юридичних осіб, тому не може брати участь у процедурах, які містять передумови для створення рейдерських та шахрайських схем у аграрному секторі, тим самим легалізуючи їх.

НПУ звертає увагу, що діючий Закон України «Про аграрні розписки» в повній мірі забезпечує захист прав боржників та кредиторів, містить належні механізми для недопущення рейдерства, шахрайства та інших зловживань.

НПУ закликає органи місцевого самоврядування вчасно надавати відомості з РТГ, необхідні для отримання спадщини

З метою забезпечення захисту прав та законних інтересів громадян Нотаріальна палата України звернулася до виконавчих органів місцевих рад та сільських голів із проханням вчасно та в повному обсязі надавати нотаріусам відомості з реєстрів територіальних громади, необхідні для вчинення нотаріальних дій.

Згідно із ст. 46 Закону України «Про нотаріат» нотаріус має право витребовувати від фізичних та юридичних осіб відомості та документи, необхідні для вчинення нотаріальної дії. Такі відомості та документи повинні бути подані в строк, визначений нотаріусом (не більше 1 місяця).

Неподання відомостей та документів на вимогу нотаріуса є підставою для відкладення, зупинення вчинення нотаріальної дії або відмови у її вчиненні.

До повноважень нотаріуса, зокрема, відноситься посвідчення правочинів та видача свідоцтв про право на спадщину. Встановлення кола осіб, які фактично прийняли спадщину на підставі спільного проживання із спадкоємцем, є вкрай важливим для захисту прав та законних інтересів громадян при оформленні спадщини. Факт спільного проживання може бути встановлений на підставі інформації від органу, уповноваженого на реєстрацію місця постійного проживання громадян. Неможливість отримання такої інформації може призвести до того, що нотаріус буде змушений відмовити у вчиненні нотаріальної дії, що спричинить труднощі для громадян в подальшому оформленні спадкових прав.

Відзначимо, що надання виконавчим органом сільської, селищної або міської ради, сільським голова відповіді на запит нотаріуса, направлений на підставі статті 46 Закону України «Про нотаріат» не є адміністративною

послугою, отже на процедурні питання її вчинення не розповсюджується Закон України «Про адміністративні послуги».

На сьогоднішній день відділення НПУ активно співпрацюють із органами місцевого самоврядування задля підключення нотаріусів до реєстрів територіальних громад з метою надання нотаріусам можливості безпосереднього отримання інформації, необхідної для законного та безспірного вчинення нотаріальних дій. Такі проекти вже успішно працюють в багатьох містах України.

Відкриття ринку землі: нотаріат – на захисті права власності!

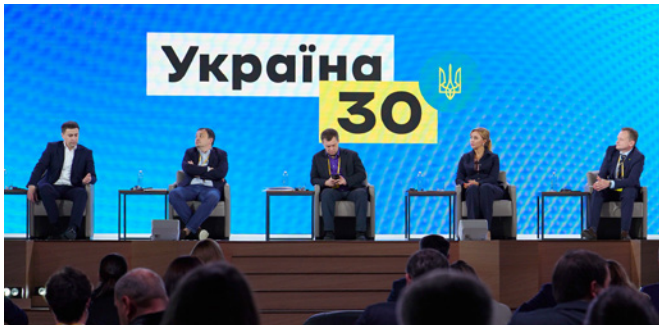

Представники нотаріальної спільноти взяли участь у Всеукраїнському форумі «Україна 30. Земля» — масштабному заході, організованому напередодні запуску ринку землі сільськогосподарського призначення.

До роботи форуму долучилися президент Нотаріальної палати України Володимир Марченко, віце-президент Нотаріальної палати України Олена Кирилюк, члени Ради НПУ Інна Бернацька, Наталія Козаєва, Юрій Бадахов, нотаріуси Ірина Петрова, Тетяна Кучеренко, Тамара Крючкова, Анна Котляр, Галина Парусова, Вікторія Морозова.

«Нотаріат стане гарантом правової чистоти укладення правочинів про відчуження земельних ділянок. На його плечі ляже здійснення найважливішої місії у відкритті ринку землі сільськогосподарського призначення», — зазначила під час виступу Ольга Оніщук, заступник Міністра юстиції з питань державної реєстрації.

Важливим елементом захисту аграрного бізнесу від рейдерства в державних реєстрах має стати запровадження «єдиного циклу», який полягає в обов'язковому нотаріальному посвідченні правочинів з корпоративними правами із одночасною державною реєстрацією змін до відомостей про юридичну особу. Відповідна новела закладена у законопроекті щодо реформи нотаріату, який незабаром буде внесений на розгляд парламенту.

«Напередодні відкриття ринку землі нотаріальна спільнота професійно вивчає закони, прогнозує його застосування на практиці, враховуючи багаторічний досвід та ймовірні ризики. Важливо одночасно забезпечити юридичну чистоту і договорів, і державної реєстрації прав, аби комплексно захистити права громадян та бізнесу. Нотаріат завжди у авангарді реформ, ми готові якісно та доброчесно виконувати свої повноваження, надані державою. Вирішуючи правову долю наших сільськогосподарських земель, нив та полів, дуже хотілося б працювати у адекватному законодавчому полі», — наголосив президент НПУ Володимир Марченко.

«На плечах нашої спільноти велика відповідальність — юридично (наскільки буде повноважень та ресурсів) захистити власника. Ми маємо знання, досвід, папір, ручку, флешку і велике бажання захистити право власності та інші речові права на землю в Україні, корпоративні права в агрофірмах, — в рівній мірі селянина, фермера, агропідприємства, інвестора. Розвинутий, незалежний та професійний нотаріат України повинен сказати своє слово якісною роботою, щоб ринок землі не перетворився в «дикий захід». Приймати цей виклик є з ким — обличчя, праця та професійність колег-нотаріусів надихають!», — поділилася враженнями Інна Бернацька, голова відділення НПУ в Рівненській області.

«Завдяки багаторічному досвіду роботи з правами на земельні ділянки нотаріальна спільнота вже має відповіді на більшість питань, які сьогодні ставлять перед спікерами учасники форуму. Нотаріуси багато років вирішували проблеми, пов'язані з землею з переходом права власності, державної реєстрацією тощо, ведуть активну боротьбу з рейдерством, активно піднімають питання захисту державних реєстрів. З 2019 року Міністерство юстиції розпочало впроваджувати в життя усі запропоновані нотаріальною спільнотою запобіжники, пропозиції захисту реєстрів», — зазначила Наталія Козаєва, голова відділення НПУ в м. Київ.

Кожна теза та питання, підняті на форумі, будуть обов'язково опрацьовані нотаріальною спільнотою.

Інна Бернацька взала участь у круглих столах щодо ринку землі

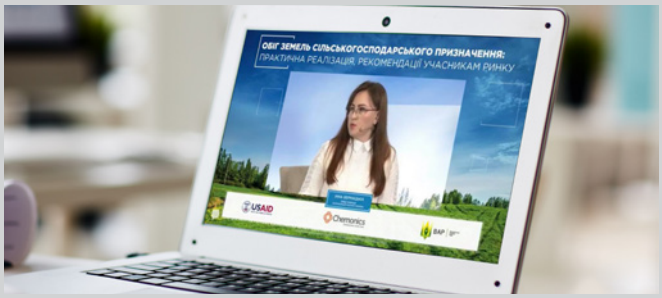

Віце-президент Нотаріальної палати України Інна Бернацька взяла участь у круглому столі на тему «Обіг земель сільськогосподарського призначення: практична реалізація, рекомендації учасникам ринку», організованому 16 липня Всеукраїнською аграрною радою за підтримки Програми USAID з аграрного і сільського розвитку. Учасники обговорили питання правового забезпечення земельної реформи, впливу ринку земель на аграрний бізнес, захисту прав учасників ринку, найпоширеніших перешкод при посвідченні угод щодо відчуження земель. Інна Бернацька у своєму виступі надала практичні рекомендації щодо посвідченні угод про відчуження земель сільськогосподарського призначення. Також у заході взяли участь представники міністерств юстиції, аграрополітики, Верховної Ради, Держгеокадастру, фермерських господарств та ОТГ.

Окрім того, 20 травня Інна Бернацька взяла участь у круглому столі на тему «Ринок землі: готовність держави та агросектору до повноцінного старту».

Під час заходу представники влади, аграрії та інші експерти обговорили проблемні питання, пов'язані з впровадженням вільного обігу земель сільськогосподарського призначення в Україні, аби з'ясувати, наскільки державні інституції та агробізнес готові до його запуску. Інна Бернацька розповіла про особливості нотаріального посвідчення угод в земельній сфері та надала аграріям практичні рекомендації.

Нотаріуси отримали базові навички медіації

Успішно завершилось навчання нотаріусів — учасників спеціалізованої програми «Медіація: базові навички», розробленої спеціально із врахуванням особливостей нотаріальної професії. Навчання навичкам медіатора було організоване Нотаріальною палатою України із врахуванням численних прохань нотаріусів.

Авторами й тренерами програми виступили Аліна Сергєєва та Тетяна Цувіна, експерти з міжнародним досвідом в сфері медіації, медіатори, адвокати, співавтори підручника з медіації, розробники програм для представників правничих професій.

Програма включала теорію та практику, вправи та обговорення із застосуванням інтерактивних методів, коучинг та зворотній зв'язок із тренерами, практичні заняття, симуляційні вправи. За результатами навчання було проведено тестування, учасники отримали сертифікати відповідно до вимог майбутнього Закону України «Про медіацію» (законопроект № 3504, очікує другого читання).

Дякуємо тренерам — за співпрацю та компетентність, голові Центру медіації НПУ Ірині Петровій — за допомогу в організації занять, усім учасникам навчання — за бажання підвищувати професійний рівень.

ДО УВАГИ НОТАРІУСІВ

Інформаційні листи НПУ розміщуються на «Нотаріальній платформі» ***is.npu.in.ua*** *(розділ «Єдина нотаріальна практика»). Питання щодо доступу: 099-11-000-40 (Viber, у робочий час).*

Новації у Правилах ведення діловодства

Наказом Мін'юсту № 2241/5, який набрав чинності 26 червня 2021 року, затверджено зміни до Правил ведення нотаріального діловодства.

Комісія НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності спільно з Відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ підготували для нотаріусів Інформаційний лист «Щодо внесення змін до Правил ведення нотаріального діловодства» та Порівняльну таблицю.

У Інформлисті аналізуються зміни щодо нотаріального діловодства; відповідальності за організацію діловодства та архіву; порядку приймання-передавання документів; складання та оформлення нотаріальних, організаційно-розпорядчих документів; порядку ведення та заповнення реєстрів для реєстрації нотаріальних дій; приймання і реєстрації кореспонденції; формування справ (нарядів); особливостей формування спадкових справ; оформлення справ для архівного зберігання; вимог щодо складання описів справ (нарядів) тощо.

Укладення договорів найму (оренди): зміни до Цивільного кодексу

До Цивільного кодексу України внесено зміни щодо договорів найму та піднайму — Законом України № 1201–IX «Про фінансовий лізинг», який набув чинності 13 червня 2021 року.

Комісія НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності спільно з Відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ підготувала для нотаріусів Інформаційний лист «Щодо внесення змін до Цивільного кодексу України (укладення договорів найму (оренди)».

Нотаріусам-пенсіонерам для звільнення від сплати ЄСВ за себе не потрібно окремо подавати документи до податкової

Особам, які провадять незалежну професійну діяльність та є пенсіонерами за вислугу років, для звільнення від сплати за себе єдиного внеску не потрібно окремо подавати документи до контролюючого органу.

Це роз'яснила Державна податкова служба (лист від 15.06.2021 № 13432/6/99-00-04-03-03-06) у відповідь на звернення Нотаріальної палати України.

Нагадаємо, що відповідно до Закону № 592-IX із 01 січня 2021 року нотаріуси як особи, які провадять незалежну професійну діяльність, звільняються від сплати за себе ЄСВ, якщо вони отримують пенсію за віком або за вислугу років, або є особами з інвалідністю, або досягли віку, встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу. Такі особи можуть бути платниками ЄСВ виключно за умови їх добровільної участі у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Набрав чинності Закон «Про фінансовий лізинг»

13 червня 2021 року набув чинності Закон України № 1201–IX «Про фінансовий лізинг», який визначає загальні правові та організаційні засади фінансового лізингу в Україні відповідно до міжнародно-правових стандартів.

Зокрема, суттєвих змін та деталізації зазнали вимоги до договору фінансового лізингу, перелік істотних умов та особливі умови окремих видів таких договорів.

Комісія НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності спільно з Відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ підготувала для нотаріусів Інформаційний лист «Щодо набрання чинності Законом України «Про фінансовий лізинг».

Новації у обліку доходів і витрат

16 липня 2021 року набув чинності наказ Міністерства фінансів України від 13 травня 2021 року № 261, яким затверджено:

— Типову форму, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами — підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність;

— Порядок ведення Типової форми.

Відповідно, втратив чинність наказ Міністерства доходів і зборів України від 16 вересня 2013 року N 481 «Про затвердження форми Книги обліку доходів і витрат, яку ведуть фізичні особи — підприємці, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування, і фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, та Порядку її ведення».

Тобто, із 16 липня 2021 року облік доходів та витрат здійснюється за Типовою формою, одним із способів, визначених Розділом I Порядку.

Відповідно до Розділу I Порядку, облік доходів і витрат ведеться в Типовій формі:

— в паперовому вигляді (в цьому випадку прошивання та реєстрація такої форми в контролюючому органі не передбачені);

— електронному вигляді;

— засобами електронного кабінету (в порядку, встановленому законодавством).

У разі ведення обліку доходів і витрат у паперовому вигляді самозайнята особа зобов'язана виконувати записи розбірливо, чорнилом темного кольору або кульковою ручкою. Внесення виправлень здійснюється шляхом створення нового запису, який засвідчується підписом самозайнятої особи.

У разі ведення обліку доходів і витрат в електронному вигляді самозайнята особа зобов'язана вести таку форму у форматі EXCEL.

У разі ведення обліку доходів і витрат засобами електронного кабінету самозайнята особа зобов'язана отримати кваліфікований сертифікат відкритого ключа, сформований кваліфікованим надавачем електронних довірчих послуг, включених до системи подання податкових документів в електронному вигляді.

У Типовій формі, яка ведеться в електронному вигляді, у тому числі засобами електронного кабінету, допускається виправлення помилок або коригування шляхом доповнення рядка, у якому відображається від'ємне або позитивне значення.

На підставі первинних документів за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід / понесено витрати, здійснюються записи по Типовій формі про отримані доходи та документально підтверджені витрати. Дані обліку доходів і витрат заповнюються з наростаючим підсумком у гривнях з копійками та використовуються для заповнення річної податкової декларації про майновий стан і доходи.

Книга обліку доходів і витрат, яку вели ФОП (крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування) і фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, зберігається не менше 1095 днів з дня подання декларації, для складення якої вона використовувалась

Статтею 164-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення визначено, що не ведення обліку або неналежне ведення обліку доходів і витрат, для яких законами України встановлено обов'язкову форму обліку, тягне за собою попередження або накладення штрафу в розмірі від трьох (51 грн) до восьми (136 грн) НМДГ.

Дії, передбачені частиною першою статті 164-1 КпАП, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за те саме порушення, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі від п'яти (85 грн) до восьми (136 грн) НМДГ.

Слід мати на увазі, що у разі не зберігання Книги або обліку доходів і витрат в паперовому вигляді передбачене застосування штрафних санкцій. Так, відповідно до ст. 121 Податкового кодексу України ненадання платником податків контролюючим органам оригіналів документів чи їх копій при здійсненні податкового контролю у випадках, передбачених ПКУ, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 грн. Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 2040 грн.

Щодо реєстрації приватної нотаріальної діяльності в нових округах

Наказом Мін'юсту від 07 червня 2021 року № 2040/5 затверджено Перелік нотаріальних округів, утворених в результаті зміни адміністративно-територіального поділу України. 05 червня 2021 року набрав чинності наказ Мін'юсту від 31 травня 2021 року № 1911/5, яким врегульовано питання реєстрації приватної нотаріальної діяльності в нових нотаріальних округах. Для роз'яснення нотаріусам процедури переходу Комісія НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності спільно з Відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ підготувала Інформаційний лист «Щодо затвердження переліку нотаріальних округів у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального поділу України та врегулювання питання реєстрації приватної нотаріальної діяльності нотаріуса в утворених нотаріальних округах», а також Інформаційний лист «Щодо подання форми № 1-ФМ у разі зміни відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу» у зв'язку із реєстрацією приватної нотаріальної діяльності в нових округах.

Правовий аналіз змін у зв'язку з прийняттям постанови КМУ N° 663

Комісія Нотаріальної палати України з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності підготувала для нотаріусів Правовий аналіз змін до законодавства, які набрали чинності 02 липня 2021 року у зв'язку з прийняттям Постанови Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 663 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Постановою № 663 внесено зміни до:

— Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень;

— Порядку ведення ДРРП;

— Порядку здійснення Міністерством юстиції контролю за діяльністю у сфері державної реєстрації.

Перевірка звітів про оцінку

Комісія НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності спільно з Відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ підготували для нотаріусів Інформаційний лист «Щодо оцінки майна після введення в експлуатацію Єдиної бази даних звітів про оцінку з модулем електронного визначення оціночної вартості». У Інформаційному листі роз'яснено особливості користування нотаріусами Єдиною базою даних звітів про оцінку ФДМУ та перевірок, які здійснює нотаріус при посвідченні правочинів щодо відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, для визначення доходу фізичної особи, що підпадає під регулювання статті 172 Податкового кодексу України.

Оновлення відомостей про КБВ

Нотаріальна палата України звертає увагу нотаріусів, що 11 липня 2021 року:

— набрав чинності наказ Міністерства фінансів України від 19.03.2021 № 163, яким затверджено Положення про форму та зміст структури власності;

— розпочався період подачі державному реєстратору, нотаріусу документів, необхідних для оновлення в Єдиному державному реєстрі відомостей про КБВ;

— набрали чинності нові форми заяв у сфері держреєстрації ЮО, ФОП та громадських формувань.

Комісія НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності спільно з Відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ підготували для нотаріусів Інформаційний лист «Щодо положення про форму та зміст структури власності та оновлення в єдиному державному реєстрі відомостей про КБВ».

У Інформаційному листі НПУ аналізується така інформація:

— форма структури власності (що повинно бути зазначено на схематичному зображенні структури власності, вимоги щодо додаткових документів);

— випадки, у яких передбачено подання структури власності;

— процедура оновлення відомостей про КБВ в період з 11 липня по 10 жовтня 2021 року;

— особливості щорічного підтвердження відомостей про КБВ юридичної особи.

Зміни щодо державної реєстрації набрали чинності 25.05.2021

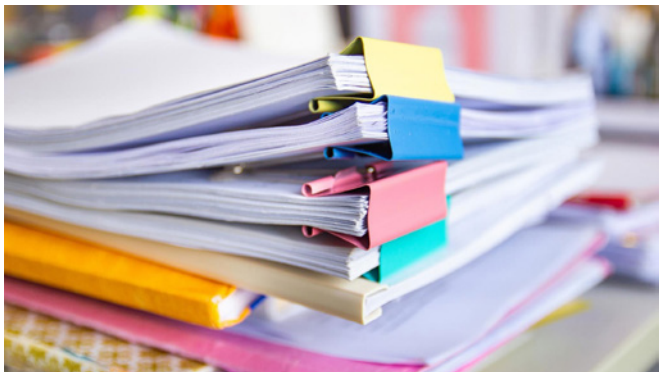

Постановою Кабміну від 28 квітня 2021 року № 509 затверджено Порядок отримання державним реєстратором за допомогою ДРРП відомостей про державну реєстрацію права власності на нерухоме майно, що перебувають у розпорядженні підприємств БТІ на паперових носіях. Отримати інформацію у такому порядку можливо буде від БТІ, які приєднаються до участі у реалізації експериментального проекту.

Також постановою внесено зміни до: Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень; Порядку надання інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно; Порядку ведення Державного реєстру обтяжень рухомого майна; Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Постанова набрала чинності 25 травня 2021 року (крім низки положень, які наберуть чинності 25 листопада 2021 року).

Комісією НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності та Відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ підготовлено Правовий аналіз змін до законодавства, внесених Постановою КМУ № 509, які набрали чинності 25 травня 2021 року.

База правових позицій Верховного Суду

Верховний Суд презентував відкриту пошукову Базу правових позицій Верховного Суду lpd.court.gov.ua. Для використання можливостей Бази необхідно пройти просту процедуру реєстрації, ввівши ПІБ та електронну адресу, та підтвердити факт реєстрації, перейшовши за посиланням в отриманому електронному листі. База забезпечує виконання пошуків за правовим класифікатором, ключовими словами, а також надає можливість здійснювати пошук за текстовим документом, дозволяє ознайомлюватись із дайджестами практики ВС.

Внесено зміни до Порядку вчинення нотаріальних дій

Наказом Міністерства юстиції України від 30.06.2021 № 2339/5 затверджено зміни до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України.

Зміни пов'язані із оновленням законодавства, яке регулює обіг земель сільськогосподарського призначення.

Наказ набирає чинності з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

Комісія НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності спільно з Відділом методичного забезпечення та інформаційно-аналітичної роботи НПУ підготували для нотаріусів Інформаційний лист та Порівняльну таблицю.

НОВИНИ ВІДДІЛЕНЬ

У нотаріату Волині – нове керівництво

У м. Луцьк 10 липня відбулися збори відділення Нотаріальної палати України у Волинській області. Нотаріуси заслухали Звіт голови відділення Наталії Курти, яка успішно працювала два терміни, але попросила колег обрати нового голову.

Головою відділення обрана Надія Кузьміч, її заступником Наталія Ариванюк, а членами правління відділення — Жанна Бобак, Василь Гут, Наталія Заліська, Ігор Горбачук, Тетяна Волчук, Роман Кудим, Олександра Мудрик, Анжела Усік та Тетяна Рачкова. Бажаємо новообраному правлінню та усій нотаріальній спільноті Волинської області плідної роботи задля розвитку нотаріату!

Нотаріуси Тернопільщини провели збори та підвищили професійний рівень

Відділенням Нотаріальної палати України в Тернопільській області 26 червня проведено звітно-виборчі збори. Збори затвердили звіт правління про проведену відділенням роботу за 2018 — 2021 роки. Головою відділення обрано Валерія Пивовара, заступником — Тетяну Кравець. Також обрано правління відділення в кількості 5 нотаріусів. Окрім того, після зборів нотаріуси підвищили професійний рівень — відбувся семінар «Земельне право в нотаріальній діяльності. Відкриття ринку землі».

У Львові обговорили особливості іпотечних правовідносин

Приватні нотаріуси Владислава Дяків та Тетяна Лаврик (члени правління відділення НПУ в Львівській області), приватний нотаріус Людмила Ковальчук 10 червня взяли участь у круглому столі, організованому Управлінням державної реєстрації Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Львів) та правовим клубом «PRAVOKATOR» на тему «Іпотечні правовідносини. Від теорії до практики». Також в заході взяли участь адвокати, приватні виконавці, представники місцевого центру з надання безоплатної правової допомоги.

Фахівці поділились досвідом щодо практичних моментів, проблематикою розгляду іпотечних спорів, виконання рішень судів, оскарження реєстраційних дій, а також щодо надання правової допомоги в частині іпотечних правовідносин. Під час дискусії було піднято низку актуальних питань, які необхідно врегулювати на законодавчому рівні, аби вирішити колізії щодо правильного застосування норм законодавства в практичній діяльності.

Правники вбачають перспективи медіації у податкових спорах

Приватний нотаріус, член правління відділення Нотаріальної палати України в Херсонській області Олександр Сперчун взяв участь у круглому столі на тему медіації у податкових спорах, організованому 30 квітня регіональним відділенням Асоціації правників України у Херсон-

ській області. Своїм практичним досвідом участі у податкових спорах та баченням перспектив фіскальної медіації поділились адвокати, судді, податківці, представники бізнесу. Відбулося обговорення практики вирішення податкових спорів, існуючих механізмів адміністративного оскарження в Україні, іноземного досвіду, можливостей впровадження процедур примирення та моделей їх застосування. Учасники заходу одноголосно погодили резолюцію про ініціювання законодавчих змін до податкового законодавства щодо впровадження прозорої процедури врегулювання податкових спорів за участі судді.

На Київщині нотаріуси провели благодійну акцію

Відділення Нотаріальної палати України у Київській області організувало благодійний марафон з нагоди Міжнародного дня захисту дітей. Благодійні акції відбулися у дитячих будинках майже кожного району Київщини. Спільними зусиллями нотаріуси області придбали необхідні речі для дітей, подарувати малюкам найцінніше — любов, тепло та захист.

Нотаріуси Білоцерківського осередку відвідали КЗ КОР «Спеціалізований обласний будинок дитини м.Біла Церква» та вручили дітям яскраві велосипеди, велобіги, спортивні м'ячі та канцтовари. Нотаріуси Києво-Святошинського осередку завітали до дітей, які перебувають в Дитячому спеціалізованому (спеціальному) санаторії «Барвінок», влаштували справжнє свято з безліччю корисних подарунків. Нотаріуси Обухівського осередку здійснили маленьку мрію дітей із дитячого будинку сімейного типу Молярів (с. Старі Безрадичі). Нотаріуси Переяславського осередку придбали необхідний подарунок для дітей. Нотаіруси Васильківського осередку оплатили всі необхідні будівельні матеріали для ремонту класу у КЗ КОР «Васильківській спеціальній школі I-II ступенів» (для дітей з важкими порушеннями мовлення). Нотаріуси Баришівського осередку навідались з подарунками у Київський обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей в селі Сезенків.

Нотаріат обличчям до села: громадяни отримали безкоштовну консультацію нотаріуса

Відділення Нотаріальної палати України в Київській області продовжує роботу в межах проекту НПУ «Нотаріат обличчям до села». 26 травня 2021 року приватний нотаріус Баришівського районного нотаріального округу Маргарита Ковальова здійснила виїзний прийом для жителів с. Волошинівка Баришівського району (Броварського району) Київщини.

Під час консультацій громадяни цікавилися оформленням спадкових прав, посвідченням заповітів, договорів відчуження нерухомості та оподаткування, особливостями встановлення факту родинних відносин та факту належності правовстановлюючих документів. Нотаріат завжди на захисті прав та законних інтересів громадян!

Нотаріуси Франківщини провели збори та підвищили професійний рівень

Відділенням НПУ в Івано-Франківській області 05 червня 2021 року проведено звітно-виборні загальні збори нотаріусів. На зборах обговорили та затвердили Звіт про роботу правління відділення. Головою відділення НПУ одноголосно обрано Оксану Кіцулу. Після закінчення зборів відбувся семінар для нотаріусів на тему «Відкриття ринку землі. Актуальні зміни земельного законодавства».

ШАНОВНІ НОТАРІУСИ!

Нотаріальна палата України звертає вашу увагу на те, що своєчасна сплата членських внесків та відсутність заборгованості сприяє здійсненню всіх ініціатив та заходів НПУ, спрямованих на захист професії та підвищення професійного рівня нотаріусів.
Дякуємо за підтримку і розуміння!

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ ДЛЯ СПЛАТИ ЧЛЕНСЬКИХ ВНЕСКІВ НОТАРІУСАМИ:

Отримувач: Нотаріальна палата України
ЄДРПОУ: 38684025
Банк-отримувач: АТ «Укрексімбанк» м.Київ
у гривнях: UA87 3223 1300 0002 6003 0100 85291
Призначення платежу: код платника податку_____ ,
ПІБ_____,
членські внески за (вказати період)

Розмір членських внесків нотаріусів:

2021 рік
6000,00 грн (500,00 грн щомісяця) — для приватних нотаріусів;
3000,00 грн (250,00 грн щомісяця) — для державних нотаріусів.

2020 рік
4723,00 грн (393,59 грн щомісяця) — для приватних нотаріусів;
2361,50 грн (196,80 грн щомісяця) — для державних нотаріусів.

Журнал «Нотаріат України». № 2 (41) 2021 року
Загальнодержавне періодичне професійне видання
Засновник: Нотаріальна палата України
ISSN 2310-2330

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ 20060-9860Р від 05.07.2013
Видається 4 рази на рік

Головний редактор — Юлія Шешуряк.
Дизайн та верстка — Микола Титаренко.
Фотограф — Павло Паригін.

Адреса редакції:
01001, м. Київ, Україна,
вул. Хрещатик, 6, оф. 5а;
тел. (044) 230-72-82;
моб. (093) 845-07-85;
e-mail: press@npu.ua
www.journal.npu.ua
За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних відповідальність несуть автори публікацій.
Передрук матеріалів тільки з дозволу редакції.

НОТАРІАТ УКРАЇНИ

Веб-сайт всеукраїнського періодичного професійного видання «Нотаріат України»

JOURNAL.NPU.UA

Сайт журналу «Нотаріат України» створений з метою зручного ознайомлення читачів із основними матеріалами кожного випуску, комфортного доступу до архіву журналу, поліпшення іміджу нотаріату України та формування в суспільстві позитивного образу нотаріуса як сучасного, високопрофесійного та незалежного фахівця.